

Η 5 ΤΡΑ
Επιτομή (4)

ΗΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘ. ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ - ΑΘΗΝΑΙ - ΟΔ. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 13-ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1904-ΟΙΚ. ΔΙΕΥΘ. ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

«...Ἡ Ἱστορία διδάσκει, ὅτι οἱ Λαοὶ δὲν ἤμποροῦν νὰ ἀναπτύξουν μέγαν μορφωτικὸν πολιτισμὸν, χωρὶς νὰ προηγηθῇ βαθύ θρησκευτικὸν αἴσθημα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἐκ τῶν συστάσεως τοῦ πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς Θεσσαλονίκης)

ΜΝΗΜΕΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ.— Ὁ ἐπὶ τοῦ Μυστρά γὰρ τῆς Περιβλέπτου (Βλέπε σελίδα 24)

ΑΙ ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ κ. ΑΜΒΡ. ΠΑΥΤΑ

Ο νέος Δήμαρχος Αθηναίων κ. Αμβρ. Παύτας εις παράκλησιν της Διευθύνσεως της «Εικονογραφημένης», όπως αναπτύξη από των στηλών της σημεία τινά του προγράμματος της Δημοτικής Αρχής επί των μελετωμένων έργων κοινής ωφελείας διά την πόλιν είχε την καλωσύνην να μās αποστείλῃ την κάτωθι ἐπιστολήν:

Φίλε κύριε Βρεταίνε,

Επιφυσασσόμενος, όπως άλλοτε οās δώσω πλείονα στοιχεία διά τὰ εκτελεσθέντα εἰς τὴν πόλιν ἔργα, θὰ ἤθελα ἐπὶ τοῦ παρόντος να σās εἶπω ὅλας τὰς μόνον λέξεις σχετικὰς μετὰ τὰς ἀντιλήψεις μας ἐπὶ τῶν Δημοτικῶν πραγμάτων. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἡ ὁποία ἐκτίσθη ὑπὸ τὸν ὠραιότερον τοῦ κόσμου οὐρανόν, ἐδόξαθη κατὰ τὴν Ἀρχαιότητα χάρις εἰς τὰς προσπάθειας τῶν καλῶν ἀρχόντων της, οἱ ὅποιοι μετὰ θερμουργὸν ἐνδιαφέρον ἐμερίμνησαν, ὅπως δι' ἔργων Τέχνης καὶ ἔργων κοινῆς ωφελείας συμπληρώσουσαν ἡ προνομιοῦχος Φύσις της ἐπεδωκυλευσαν εἰς ἐδαφικὴν γραφικότητα καὶ χάριν. Ὁ ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἀρχόντων της Περικλῆς εἰς δημοσίον κάποτε λόγον του ἔφαρκα τὴν πόλιν ὡς «της Ἑλλάδος πάσης ἐκπαιδευτήριον», δηλ. ὑπόδειγμα πόλεως καὶ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ. Ἄλλ' ἐμεσολάβησαν ἔκτοτε χρόνοι ποιηροὶ καὶ ἔπνευσαν ἐπὶ τὸ κλεινὸν ἄστυ ἀνεμοὶ φθοροποιοὶ καὶ ἡ παλαιὰ αἴγλη ἔμεινε μόνον ὡς ἱστορικὴ ἀνάμνησις εἰς τοὺς μεταγενεστέρους.

Ὁ Δήμαρχος Αθηναίων κ. ΑΜΒΡ. ΠΑΥΤΑΣ

Ὁ σημερινὸς Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ἐμπνευστὴς εἰς μεγάλα πατριωτικὰ ἰδανικά, ζῶν πάντοτε μετὰ τὸν πόθον, ὅπως ἡ χώρα ἀνακτήσῃ τὴν ἀρχαίαν της αἴγλην, ὅπως καὶ ὁ Δῆμος Ἀθηναίων ἐν τῇ γενικωτέρῃ ἐννοίᾳ του, —εἰς πρόσφατον λόγον του, ἀφορῶντα καὶ τὴν κατεῦθυνσιν τῶν προσπαθειῶν τοῦ ἐθνικοῦ ὀργανισμοῦ, φιλοπόλιδος καὶ ἀληθῆτος εἰς μόχθους Ὑπουργοῦ—Διοικητοῦ της πρωτεύουσας κ. Κοτζιά καὶ τὸ πνεῦμα της ἐργασίας ἡμῶν ὡς Δημοτικῶν Ἀρχόντων, εἶπε κατὰ βασικώτερον τοῦ ἀρχαίου Κυβερνήτου, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν καὶ διά τὴν ἐξασφάλισιν τῶν καρ-

πῶν της ἐργασίας μας ὑπὲρ της πόλεως καὶ διά τὴν ἀναβίωσιν της ἀρχαίας δόξης: Ὅτι ὁ Δῆμος ἤδη πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ του δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολιτικὸς, ἀλλὰ Οἰκονομικοκοινωνικὸς ὀργανισμὸς ἐπὶ νέων ἠθικῶν βάσεων στηριζόμενος καὶ οὐσιαστικῶς ἀποβλέπων εἰς τὴν γενικωτέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ συνόλου τῶν κατοίκων.

Ἐξυπηρέτησιν ἀνευ προσωποληφίας. Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τούτου, τὸ ὁποῖον σύμφωνα μετὰ τὰς ἀντιλήψεις της ὕψους Κοινῆς Γνώμης διεγείραμεν ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης, θὰ ἐργασθῶμεν καὶ ἡμεῖς διά τὴν πόλιν, πού πολλὰς ἀνάγκας, χρηζούσας θεραπείας, ἔχει. Ἐχομεν νὰ συμπληρώσωμεν ἔργα ἐξομοιωτικά, ἔργα συγκοινωνιακά, ἔργα ἀποβλέποντα εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὁρῶν της ζωῆς τῶν Ἀθηναίων. Χάρις εἰς τὸ ἐπικρατοῦν ἀναμορφωτικὸν πνεῦμα της Κυβερνήσεως—τοῦ ὁποῖου τὴν ζωντανὴν διά τὰς Ἀθήνας ἐκδήλωσιν ἀποτελεῖ ὁ Ὑπουργὸς—Διοικητὴς των—καὶ τὴν ὑποστήριξιν τὴν ὁποῖαν θὰ ἔχωμεν ἄωθεν, ἐλπίζομεν νὰ φέρομεν εἰς αἰσίον πέρασ ἀξίολογα ἔργα κοινῆς ωφελείας. Διὰ τὸ πόθος μας εἶναι νὰ ἴδωμεν τὰς Ἀθήνας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας πόλιν συγχρονισμένην—ὑπόδειγμα κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ—ὅπως τὴν ἤθελεν εἰς τὴν ψυχὴν του ὁ μακρυνὸς μας πρόγονος—ἀρχαίαν, ἀνταξίαν της προνομιοῦχος θέσεώς της, τὸσον ἀπὸ φυσικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως.

Μετὰ τιμῆς ΑΜΒΡ. ΠΑΥΤΑΣ Δῆμαρχος Αθηναίων

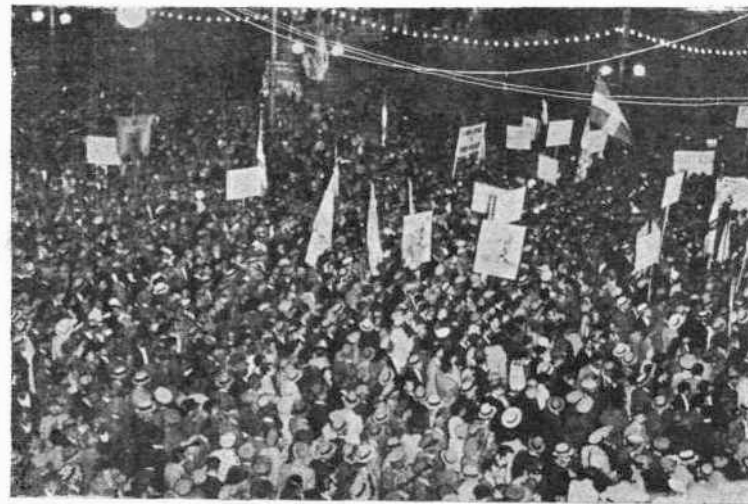
Ἀθήναι, 30-10-36.

«..... Πρέπει νὰ καυχῶσθε συγχρόνως διότι ἀνήκετε εἰς μίαν Φυλὴν, ἡ ὁποία ἔδωσε τὸν πολιτισμὸν της εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, εἰς ὅλον τὸν Κόσμον καὶ ἡ ὁποία παρουσίασε μέσα εἰς τὴν ἱστορίαν τὸ φαινόμενον ἐνὸς Ἐθνους, ποῦ ζῆ χιλιάδες χρόνια καὶ ποῦ μένει πάντοτε τὸ ἴδιον καὶ ἀναλλοίωτον...»

(Ἀπὸ τὸν λόγον του εἰς τοὺς Σερραίους τὴν 27ην Ὀκτωβρίου).

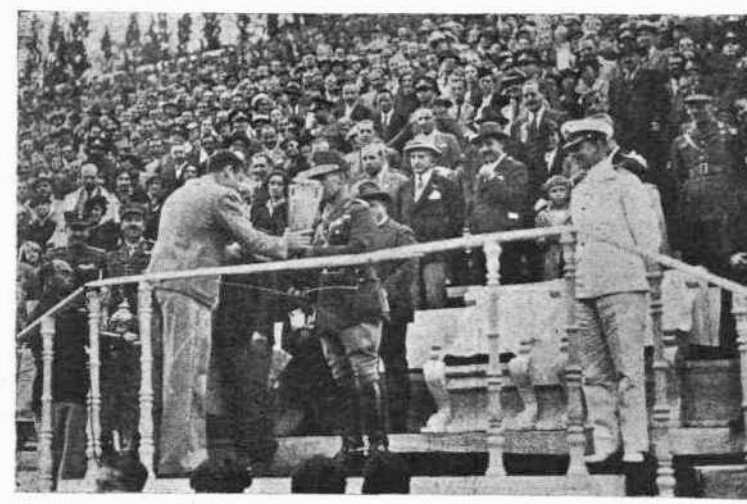
Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος Τὸ συλλαλητήριον τῶν κατοίκων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων, οἱ ὅποιοι ἀθροιστικῶς προσῆλθον σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις εἰς τὴν πλατείαν Συντάγματος διὰ ν' ἀκούσουσαν τὸ κήρυγμα τοῦ Νέου Κράτους ἀπὸ στόματος τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ. Τὰ μοναδικὰ αὐτὰ εἰς ὄγκον καὶ ἐπιδημικότητα συλλαλητήρια, θὰ ἀποτελέσῃ μίαν σελίδα της νεωτέρας ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Α. Μ. Βασιλειῶς ἀπονέμειν τὰ ἑπταθλα εἰς τοὺς νικητάς. Οἱ ἐφετεῖνοι Βαλκανικοὶ ἀγῶνες διεξήχθησαν εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον μετὰ ἐξαιρετικὴν ἐπισημοσύνην ἀλλὰ καὶ ἐπιτυχίαν. Τούτους ἐκτός της Α. Μ. τοῦ Βασιλειῶς καὶ της Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, παρακολούθησαν ὁ πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Ἰ. Μεταξᾶς καὶ ὁλόκληρον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀποτελέσματα των, ταῦτα ὑπῆρξαν πλεόν ἱκανοποιητικά.

ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ - ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

Ο ΛΟΥΘΗΡΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἐνα σύστημα μουχλιασμένο, ὀπισθοδρομικὸ, ἀσυγχρόνιστο, ἀνατρέπεται. Τὸ Ἐκπαιδευτικὸ. Τὸ σχολαστικὸ, τὸ στραβωτικὸ. Ἐναν αἰῶνα τώρα ἡ ἐκπαίδευσίς μας ἔμενε στάσιμος. Κυβερνήσεις ἀντιπαρήχοντο ἢ μία πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη, προγραμματικὰ δηλώσεις, εἰσηγήσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐκατοντάδες ἐκατομμυρίων γιὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, ἐπαγγελίες, χειροκροτήματα καί... στάχτη στὰ μάτια.

Ὅλες ἡ Κυβερνήσεις εἶχαν θεωρήσει τὸ Ὑπουργεῖο της Παιδείας σὰν κατὰ πάρεργον. Καὶ ὅλη ἡ προσπάθεια τῶν διαφόρων Ὑπουργῶν δὲν ἀπέβλεπε παρὰ εἰς προσωπικὰς μεταβολὰς, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοὺς ἀφίλους βουλευτάς, καὶ τὴν ἀλλαγὴ τῶν διδασκτικῶν βιβλίων.

Ράβε, —ἐξήλωνε.. Τώρα ἡ ὀμιλουμένη, αἴριο ἢ καθαρεύουσα, μεθαῦριο ἢ μαλλιάρη καὶ ἡ γλώσσα της «φράξια» καὶ της «ἐργατικῆς βοήθειας».

Κανεὶς δὲν ἐπρόσβλεπε εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ὀπισθὰ, συστηματικὰ, μετὰ πρόγραμμα θετικὸ, πρόγραμμα συγχρονισμένο.

Οἱ κυβερνήται; Ἄς δώσωμε τὸ Ὑπουργεῖο της Παιδείας σὸν καυμένο τὸν Α. Ἐταῖ καλοτίμονο καὶ τὸν νομὸ Χ. Ἐχει ἄλλως τε καὶ 2-3 δικούς του βουλευτάς.

Δὲν ἐκτίταξαν, παρὰ πῶς θὰ ἰκανοποιήσουσαν κομματικὰς ἀνάγκας, γιὰ νὰ στέκουσαν τὴν ἔξουσίαν.

Οἱ Βουλευταὶ; Ἀπαντῶν τους τὸ Γυμνάσιον. Στὰ καταβάραχα της Ἀρχαίας καὶ σὸν κάμπο της Καλαμάτας θέλουσαν Γυμνάσιον. Βούρα γυμνάσια καὶ ἡμιγυμνάσια! Μὰ τὰ χωράφια χρειαζόνται χέρια. Τίποτα! Οἱ κομματάρχαι θέλουσαν γυμνάσιον γιὰ τὰ παιδιά τους. Θὰ μείνουσαν στρόβα, χριστιανοὶ μου!

Τὰ ἐμόρφωσαν, λοιπόν, τὰ χωριὰ τὸποπλα σὸν γυμνάσιον ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐξανδραποδίζαν τὴν ὑπαίθετον. Τῆς ἐπετσόκοβαν τὰ χέρια.

Ἐν συνεχείᾳ; Μετὰ τὸ γυμνάσιον, τὸ χωριὰτόπουλον ἐπρεπε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴς σπουδῆς του. Πανεπιστήμιον, λοιπόν.

Ἀθήνα. Χρέος, ὁ στερούμενος τῶν προσόδων της μητέρας γῆς πατέρας.

Ἐκατοντάδες χιλιάδων παιδιά τοῦ ἀγροῦ, ἀφήσαν τὸ «ζευγάρι» καὶ τὸ ἀροτὸ νὰ σκουριάσῃ καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Ἀθήνα.

Ἐν συνεχείᾳ; Ἐλλείπει πατριῶν πόρων, τῆ συμβολῆ τοῦ «καλοῦ» βουλευτοῦ, ἔγιναν παράσιτα τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Πολὺ στενὸς, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ὁ ὀρίζων τοῦ χωριοῦ. Ἀθήνα καὶ πάλι Ἀθήνα!

Νὰ ὁ Οὐρμπανισμὸς! Ἀλλὰ καὶ πληθωρισμὸς ἐπαγγελματικῶς. Μποροῦσε νὰ βγῆ σὲ καλὸ αὐτὸ; Καὶ ὁ ἀνθρώπος σταν γίνῃ πληθωρικὸς σὸν σῶμα, ἔχει «ἐνδοσφαιρικὴ πίεσις».

Αἱ, αὐτὸ τὸ κακὸ ἔπρεπε, ὅχι ἀπλῶς νὰ σταματήσῃ, ἀλλὰ νὰ θεραπευθῆ. Δὲν τὸ ἔβλεπαν οἱ ἄλλοι κυβερνήται; Βεβαίως. Ἀλλὰ δὲν ἤθελεν ἡ δὲν μποροῦσαν. Τὸ σύστημα βλέπετε. Ὅλο τὸ ἔθνος, ὅλο τὸ Κράτος, ὅλη ἡ Ἑλλάς ἦτον σκιάβα τοῦ σφαιριδίου τῆς ψυχοφροσύνης. Τοῦ κομματάρχου. Τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος της Συναλλαγῆς.

Ἐπειτα, ὅπως εἶπαμε καὶ παραπάνω, τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας ἦταν κατὰ πάρεργον.

«Ποῦ ἦδραζε, λοιπόν—ὅπως λένε οἱ γιατροὶ—τὸ κνίκον;»

Στὸ «Σύστημα». Στὴ συναλλαγῆ, ποῦ ὅποιοι ἐξουλιώθη μερικῶς σελίδες της συγχρόνου ἱστορίας μας, ἀπὸ τὸ 1821 ἕως της 4 Ἀυγούστου, Σωτηρίου—κατὰ κριολεξίαν—ἔτους 1936, θὰ τὴν εὐρῆ ἐν πλήρει ἀκμῇ. Στὸν κοινοβουλευτισμὸν, μετὰ δύο λόγια.

Σωτήριον τὸ 1936! Ἐνας ἀνθρώπος ἠθέλησε τὴν νύκτα της 3 πρὸς τὴν 4 τοῦ Αὐγούστου. Τὴν παρ' ὀλίγον «Νύκτα τοῦ Χαμοῦ».

Ἀθόρυβα, μὰ ἰσχυρῶς, ἀνέτρεψε τὰ πάντα. Χωρὶς βία, χωρὶς αἵματα, Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναβῆ κάποτε εἶπε: Στῆσθε ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαῶν... Καὶ ὁ ἥλιος ἐσταμάτησε.

Στὸν ὅλον! ἔφωναξε ὁ κ. Ἰ. Μεταξᾶς. Καὶ τὸ ἔθνικὸν τραῖνον ποῦ ἔτρεχε σὰν τρελλὸ στὴν ξεχαρβαλωμένη τροχιά του πρὸς τὴν Καταστροφῆν, ἐσταμάτησε.

Ἀλλὰ εἶπε καὶ κατὰ ἄλλο ἀκόμη ὁ κ. Μεταξᾶς: Ἡ Ἐκπαίδευσίς εἶναι ἡ βάσις ἐνὸς κράτους. Τὸ Ὑπουργεῖο της Παιδείας δὲν εἶναι

κατὰ πάρεργον. Ἀλλὰ Παιδείας λελογοισμένης, συστηματικῆς, ὀχι ἀρολομοπειδοῦς, ὀχι πιθηκιστικῆς.

Εὐρῆ, ε δὲ καὶ τὸν ἀνθρώπο του. Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος δὲν ἠκολουθεῖτο ἀπὸ 3-4 φίλους βουλευτάς. Ὅχι ποτε του ἐπολιτεῦθη, γιὰ νὰ χρειαζέται ψηφοδέλτια.

Δικηγόρος ἦτον ὁ ἀνθρώπος καὶ ὁ μακαρίτης Δεμερτζῆς τοῦ ἐνεπιστεῦθη τὸ Ὑπουργεῖο τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Νομομαθῆς, χρηστὸς καὶ ἀδιάφθορος. Καὶ μετὰ μιστὸν τετραγωνικὸν καὶ «αιδερένιος» συνέταξε ὅλους τοὺς νόμους σχεδὸν τοῦ Δεμερτζῆ.

Ἐκεῖ τὸν εὐρῆκε ὁ κ. Μεταξᾶς. Ὁ κ. Γεωργακόπουλος παρητήθη, ὁ κ. Πρόεδρος δὲ ὀχι μόνον τὸν παρεκάλεσε νὰ μείνῃ ἀλλὰ ἐκτίμων τὰ προσόντα του ὅλα, καὶ θεωρῶν ὀχι «σὰν κατὰ πάρεργον» τὸ Ὑπουργεῖο της Παιδείας, τοῦ τὸ ἐνεπιστεῦθη.

Γοργῶ ἐπέληφθη ὁ κ. Γεωργακόπουλος της Ἀναστάσεως καὶ Ἀνοδημοργίας της Ἑλληνικῆς Παιδείας. Μετὰ μίαν μονοκοנדυλιὰ καταργεῖ τὴν ἐξαχρειωτικὴν μικτὴν φοίτησιν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν. Μέτρα σύντονα γιὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διδασκτικῶν προσωπικῶν καὶ τῶν ὀργανῶν της ἐποπτικῆς διδασκαλίας, ὅπως νὰ παρέχεται πράγματι δωρεάν ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσίς. Ἀλλὰ ἐκπαίδευσίς πραγματικῆ, πλήρης, κατὰ τοὺς ὀρους της ὕψινης καὶ μετὰ βάσεως στερεᾶς.

Καταργεῖ ἀκόμη τὰ ἡμιγυμνάσια καὶ πολλὰ γυμνάσια, «κομματικὰ κατασκευάσματα». ἀυῶνε δ' ἐξ ἀντιθέτου τὰ ἐκπαιδευτικὰ τέλη της Μ. Ἐκπαιδεύσεως, γιὰ νὰ θέσῃ ἀφ' ἐνός τέρμα εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω κακὰ, καὶ ἀφ' ἑτέρου γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ βελτιώσῃ τὰ κνίκρια, ἐντὸς πλαισίου γλασσικῆς συνοχῆς καὶ πραγματικῆς σκοπιμότητος.

Καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος συστηματικὴ πρόνοια γιὰ τὴν σωματικὴ ἀγωγή τῶν μαθητῶν μ' ἐναν νόμο «Περὶ ὀργανισμοῦ της Νεολαίας», μετὰ ἄλλα μέτρα γιὰ τὴν προπαγάνδα της ἀσκήσεως, τὴν ὁποῖαν σὰν φίλα ὀλος ὁ κ. Ὑπουργὸς, θεωρεῖ ἀπαραίτητη γιὰ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν τοῦ παιδιοῦ.

Θὰ ἀκολουθήσουσαν, ἐννοεῖται, συγγραφὴ μέτρα καὶ γιὰ τὴν ἠθικὴ ἀνογῆ τοῦ παιδιοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὸν Κλῆρον καὶ τὴν Καλλιτεχνία, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν γενικώτερα μετὰ ἰσχυρῶς, μετὰ πολὺ, ραγδαία, εἰς τρόπον ὅπως ἡ περίοδος αὐτῆς της πρὸς τὰ ἀνω καμπίς νὰ σημειωθῆ ὡς σταθμὸς Ἀναγεννήσεως, ὁ δὲ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς θὰ εἶναι ὁ Λούθηρος της Ἐκπαιδεύσεως.

ΚΩΝΣΤ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ νέος Λούθηρος Ὑπουργὸς της Διμ. Ἐκπαιδεύσεως

Ἀπὸ τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης, εἰς τὴ ἐγκαίνια της ὁποίας παρίστη καὶ ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος

ΜΙΑ ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΑ ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

ΟΡΑΜΑ - ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Μέσα στον πυρετό, πού είχε πιάσει τους Αθηναίους, μόλις εγκατεστάθη εδώ από το Ναύπλιο ή πρωτεύουσα, έναν πυρετό, για να επεκτείνουν την πόλη παραέξω από την Πύλη του Θησέως και του Αδριανού, την καινούργια πόλη του Όθωνος, μαζί με τις άλλες προσπάθειες για ρυμοτομίες, δημόσια κτίρια, Πανεπιστήμιο, γυμνάσια φυλακές, δεν ξέχασαν και τη μόρφωση των Ελληνίδων.

Δεν ξέχασαν την Ελληνίδα κόρη και την Ελληνίδα μάνα. Μά ένα έθνος, έπειτα από εκείνη την επταετή αίματηρή προσπάθεια για την ανελευθέρωσή του, δεν μπορούσε να διαθέσει ούτε τα λίγα κεφάλαια, πού χρειαζόταν ένα δίδακασκείο θηλέων.

Τότε βρέθηκε ο άνθρωπος Γίγας εκ των υστέρων! Ο Ιωάννης Κοκκώνης, Ήτιον διευθυντής του πρώτου Ελληνικού Διδακασκείου άρρέων και Γενικός Επιθεωρητής των Δημοτικών Σχολείων.

Σ' αυτόν ανήκει όλη η δόξα της θεμελιώσεως και οργανώσεως της στοιχειώδους Ελληνικής εκπαιδευσεως και στην Αθανασία περιγ' το όνομα του Αρσάκη.

Ενεπνεύσθη ο Κοκκώνης την ίδρυση του σχολείου, πού θα εξεφεύριζε στην Ελληνική κοινωνία την Ελληνίδα σύζυγο και την Ελληνίδα μάνα.

Ασφαλώς όμως δεν θα ώραματίσθηκε τον σημερινό κολλοσό, πού εφύρτωσε από το ζυμωμένο με τον ιδρώτά του χώμα.

Βλέποντας ότι τό Κράτος δεν διέθετε τα έλικά μέσα για τον σκοπό του, εξήγησε τή συμβολή του Μεγάλου Διδακασκάλου του Γένους Γεωργίου Γενναδίου και του θεοπνεύστου Αρχιμανδρίτου, κατόπιν δε Μη τροπολότου Αθηνών, Μισσαήλ Αποστολίδη.

Οι τρεις εκείνοι άνδρες τον Ιούλιο του 1836 εκάλεσαν έβδομηνητα εξέχοντα πρόσωπα σε μιά σύσκεψη και τους ανέπτυξαν τον σκοπό τους. Από τή σύσκεψη εκείνη ενεργήθηκε η έν Αθήναις Φιλεκπαιδευτική Έταιρία.

Αμέσως έκαμαν τό καταστατικό της, τό όποιον ένεκρίθη διά Βασιλικού Διατάγματος τον Αύγουστο του ίδιου εκείνου έτους.

Σκοπός της—έλεγον—είναι η εκπαίδευσις και άγωγή του Ελληνικού Λαού, ιδίως δε του γυναικείου φύλου», διά της οποίσεως σχολείων, εκδόσεως βιβλίων, καθορισμού βραβείων και υποτροφιών και δι' αποστολής καταλλήλων προσώπων εις την άλλοδαπήν προς εκμάθησιν και βελτίωσιν της διδακτικής μεθόδου».

Έγινε άμέσως και τό πρώτο Διοικητικό Συμβούλιό της με πρόεδρο τό Γεώργιο Κουντουριώτη και χωρίς χρονισμίδες άρχισαν μ' ένθεο ένθουσιασμό τή δουλειά τους.

Ο Βασιλεύς Όθων, αλλά προ πάντων η Αμαλία, περιέβηλαν με στοργή τό έργο τους. Τους έβοήθησαν και έλικώς Κι' έτσι μετά ένα έτος άνοιξε της πόρτες του τό πρώτο διδακ ήριο της Φιλεκπαιδευτικής Έταιρίας τό Σεπτέμβριο του 1837.

Ένοίκιασαν εκεί κάποιον στην όδόν Έρμου ένα σπιτάκι—την οίκιαν Βιτάλη—κι' άρχισαν με μιά συγκριτική τελετή τα πρώτα μαθήματα.

Με τόση εμπιστοσύνη περιέβαλε η Ελληνική οικογένεια την προσπαθειά τους, ώστε κάθε χρόνο ενεγράφοιτο άθρόως κορίτσια και κάθε χρόνο άλλαξαν σπίτι και ένοίκιαζαν μεγαλύτερο κτίριο.

Έν τώ μεταξύ, από τό έξωτερικό προ πάντων τους έστελναν εισφορές για τον ιερό σκοπό τους. Και ο Λήμος Αθηναίων έψηφισε ως εισφορά του χίλιες δραχμές τό χρόνο.

Τό 1845 έσκέφθηκαν να οικοδομήσουν ειδικό κτίριο για τα διδακτήρια της Φιλεκπαιδευτικής Έταιρίας. Αγόρασαν τότε από τή Μονή της Ζωοδόχου Πηγής της Άνδρου τό σημερινό γήπεδο μεταξύ των όδων Σταδίου, Πανεπιστημίου, Ι. Πεσμαζόγλου και Αρσάκη.

Από δραχμές τον πήχυν τό πλήρωσαν. Τότε πειρά ήταν κι άν ήταν! Ο έξω Ελληνισμός πήρ' φωτιά! Απ' όλα τα μέρη του κόμου τους έστελναν χρήματα. Οι Έλληνες της Ρουμανίας μάλιστα έστειλαν όλη την ξυλεία, πού τους χρειαζόταν κι ο Όθων έστειλε πολεμικό στό Γαλάτσι για να την παραλάβη.

Σώζεται κι ένα χαριτωμένο σχετικό ανέκδοτο: Όταν ο Λήμος Αθηναίων έψηφισε της χίλιες δραχμές τον χρόνο ως εισφορά του προς τή Φιλεκπαιδευτική Έταιρία, όλη όλη η Αθήνα ήτιον στρυμωγμένη κάτω από την Ακρόπολη.

Σάν είδαν, λοιπόν, οι Δημοτικοί Άρχοντες, ότι η Φιλεκπαιδευτική έκτιζε τό διδακτήριά της στην όδόν Σταδίου, εκατούσίνασαν. Ένας μάλιστα Δημοτικός Σύμβουλος δεν έδίστασε να καντηριάσει την Έταιρία:

—Μας εξήγησαν, είπε οι κύριοι αυτοί, να τους βοηθήσωμε και τους δίνουμε χίλιες δραχμές τό χρόνο, για να κάνουν ένα σχολείο να μάθουν τα κορίτσια μας γραμμάτια κι αυτοί οι έβλογημένοι πήγαν να τό κτίσουν στην... έξορία του Αδάμ.

Αλλά όσα μάζωσαν οι της Φιλεκπαιδευτικής Έταιρίας δεν έφθασαν. Τότε ήλθε στη μέση ο Απόστολος Αρσάκης βαθύπλουτος Ήπειρώτης από την Χοτακόβα της Κορυθίας, εγκατεστημένος στη Ρουμανία και ανέλαβε όλα τα έξοδα της οικοδομής καθώς και της έκκλησίας μέσα στον περιβολό του ιδρύματος.

Όπως συμβαίνει όμως πάντα, αϊ δαπάναι υπερέρβησαν τα προϋπολογισθέντα. Τότε δε ο Αρσάκης κατέβαλε και τα υπόλοιπα έξοδα—κάποι 250 χιλ. δρ.— επέστρεψε δε στην Έταιρία, όσα είχε δαπανήσει, άλλες 100 χιλ. δρ. Κατέθεσε μάλιστα στην Εθνική Τράπεζα και 200 χιλ. δραχ. επί όνόματι της Φιλεκπαιδευτικής Έταιρίας και τό 1871 άλλες 75 χιλ. για να συντηρηθ με 2500 έως 3500 δρ. τοις τόκοις τους.

Ένα σχολείο, πού ίδρυσε άργότερα στην ίδια αίτηρή του πατρίδα, την Χοτακόβα.

Τότε και η Φιλεκπαιδευτική Έταιρία, από εγνωμοσύνη, τον ανέκρινε Μεγάλο Έυεργέτη της, έδωσε δε και τό όνομά του στο σχολείο της.

Ο Μίγας Έυεργέτης των Ελληνίδων ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ

Τί ήτιον αυτός; Έχε γεννηθή τό 1792 στο χωριουδάκι Χοτακόβα κοντά στην Πρεμετή. Τό 1800 οι γονείς του τον έστειλαν σε κάποιον θείο του, πού έμενε στο Βουκουρέστι. Έκει έσπούδασε έξη χρόνια και τό 1806 ο θεός του τον έστειλε στη Βιέννη για να τελειώσει της σπουδές του. Τό 1810 ο Αρσάκης έπήγε στη Χάλλ της Σαξωνίας και ενεγράφη εις την Ιατρική, έπήρε δε δίπλωμα τό 1813 και τό 1814 έγύρωσε στο Βουκουρέστι, όπου άρχισε να κάνει τό γιατρό.

Τό 1822 όμως ο πρώτος Έλλην ήγεμών της Βλαχίας τον προσέλαβεν ως ιδιαίτερο γραμματέα του τό δε 1836 τον όνόμασε Γραμματέα της Επικρατείας δηλαδή Προϊνπουργό του.

Τό άζήλωμα εκείνο τό διετήρησε ο Αρσάκης κάμποσα χρόνια, έπειτα δε από τό 1852 έως τό 1859 περιωρίσθηκε να είναι απλώς μέλος των έφορευών των νοσοκομείων.

Τό 1857 η δύο ήγεμονίες Βλαχία και Μολδαβία καθιέρωσαν τό κοινοβουλευτικό πολίτευμα. Τότε ο Αρσάκης έγινε βουλευτής και συνετέλεσε πολύ, για να εκλεγη ο Κούζας ήγεμών της Μολδοβλαχίας.

Για να εφαρμοσθη και στις δύο ήγεμονίες τό ίδιο πολίτευμα εις τό Φωξάνιον έγινε μιά επιτροπή από τέσσερα μέλη. Η Βουλή τότε έστειλε και τον Αρσάκη ως αντιπρόσωπό της εις την επιτροπή εκείνη, έως τό 1860.

Τήν ίδια εκείνη εποχή ο ήγεμών Κούζας τον διώρισε Υπουργό των Έξωτερικών. Σε λίγο όμως έδολοφονήθη ο πρωθυπουργός Καρατζάς και τότε ο ήγεμών του ανέθεσε την πρωθυπουργία.

Ο Αρσάκης ήτιο βουλευτής έως τό 1864. Ο Κούζας όμως

έν τώ μεταξύ είχε εξελιχθη εις δικτάτορα. Ο Αρσάκης λοιπόν απέχώρησε της πολιτικής και έξοσε με της δυο κόρες του, την Ελένη Μανέσκου και την Ολυμπιάδα Λιχωβάρη, απέθανε δε στο Βουκουρέστι τον Ιούλιο του 1911.

Η Φιλεκπαιδευτική Έταιρία, πάντοτε από εγνωμοσύνη

Τό νέο Αρσάκειο στο Ψυχικό.

προς τή μνήμη του, έδωσε στην έκκλησία του σχολείου τό όνομα της γυναίκας του, Αναστασίας.

Σ' αυτό τό αναμεταξιν προώδεσε τό Αρσάκειο. Όλοι, από τους Βασιλείς και τους κυβερνήτας έως τον τελευταίο όμογενή, τό συμπαθοσαν, τό έβοηθοσαν και τό έστελναν χρήματα.

Η Αμαλία ιδίως πρώτα κι έπειτα η πολύκλαυτη βασίλισσα Όλγα, τό είχαν πάρει σάν δικό τους.

Άρχισαν έπειτα δωρεές. Η Ελένη Τσιότσα, ο Πανās, ο Σ Βαλέττας, η Γ Σίνα, ο Νεγροπόντης της έδωσαν τα μέσα να προχωρη η άδύκωπα.

Έτσι μ' αυτές της έλικές βοήθειες είχε ιδρυσεί και έξωτερικά σχολεία για έξω ερικές μαθήτριες με μικρά δίδακτρα στα Αρβαντοχώρια της Αττικής, στην Κηφισοιά, στο Μαροτσι, στα Πατήσια, στο Μενίδι, στα Κιούρκα, στο Κάμπα, στην Οϊτυλο, στο Γαύριο, στο Στούρα.

Και άν σήμερα οι κάτοικοί τους ξέρουν Έλληνικά, τό οφείλουν ως επί τό πλείστον στη Φιλεκπαιδευτική Έταιρία.

Ίδρυσε άκόμη παρθεναγωγεία στην Κέρκυρα, στην Πάτρα, στη Λάρισα, στα Τριγκκαλα στη Λαμία, στην Καλαμάτα και μάλιστα λίγο άργότερα τα τρία πρώτα τα συνεπλήρωσε εις τό διδακασκεία.

Έν τώ μεταξύ έδώ έκτιζε. Μετά τό κυρίως οικοδόμημα του έξωτερικού, πού σώζεται άκόμη, έκτισε και άλλα παρρητήματα για τό Γυμνάσιο θηλέων, για την Εμπορική Σχολή θηλέων, για τό άνωτερο Παρθεναγωγείο και Γυμνάσιο θηλέων στην Πάτρα στην Κέρκυρα και στη Λάρισα.

Η άλήθεια είναι όμως, ότι ήτιον πολύ τυχερό τό Αρσάκειο εις τα πρόσωπα, πού διεχειρίζοντο την περιουσία του. Από την πρώτη μέρα, πού έγινε έως σήμερα, νοικοκυραίοι και θερμοί πατριώτες τό διηύθυναν.

Πρώτος—πρώτος πρόεδρος του Δ. Συμβουλίου του, όπως είδατε, ήτιον ο Γεώργιος Κουντουριώτης. Τον περιστοίχιζαν δε νοικοκυραίοι, όλοι ένας κι ένας.

Αυτό, να διαλέγουν τα πρόσωπα, πού θα διεχειρίζοντο την περιουσίαν του, είναι παράδοσις. Έδώ και τριάντα χρόνια, για να μην άραδειάζομε δόματα, βρισκομε πάλι στο Δ. Συμβούλιό του τον Γιάννη τον Κουντουριώτη, τον Κυριακό, τον Παναγιωτάκη τον Κουτοαλέξη, τον Σίνο και χρόνια πρόεδρον τον άείμνηστο Μπότσαη.

Σήμερα δε; Τον Κυριακό, τον Γ. Ιατρού, Υποδιοικητή της Κτηματικής Τραπέζης, τον Αχ. Κόρου, Διευθυντή της Εστίας, τον καθηγητή του Πολυτεχνείου Ι Λοσιδη, τον Παναγ. Σαρβίδη κ. λ.π.

Είναι δηλαδή εδύτημα, ότι αυτή την παράδοσι την εσβαθόθηκαν όλες σχεδόν η κυβερνήσεις κι έτσι τό Αρσάκειο μπόρεσε να σταθη επί 50 ετών.

Με τή νοικοκυρευμένη εκείνη διαχείρισι, όχι μόνο διετήρησε την περιουσία του, αλλά κατώρθωσε τό 1901 να γκεμιση τό

παλιό κτίσματά του—έκτός του πρώτου της γωνίας Πανεπιστημίου και Πεσμαζόγλου—και να κτίση τον κολλοσό των όδων Σταδίου, Αρσάκη, Πανεπιστημίου ο όποιος έγινε άμέσως πηγή πλούτου.

Και τέλος τώρα εοχάτως, έκτισε στο Ψυχικό τό νέο Αρσάκειο, τό μεγαλύτερο και τελειότερο εκπαιδευτικό ίδρυμα όλης σχεδόν της Εδρώπης.

Δέκα χιλιάδες δασκάλες έχει ξεφουρνίσει έως τώρα τό Αρσάκειο. Δέκα χιλιάδες κήρυκες της Ελληνικής γλώσσας έβγήκαν από τα Διδακασκεία του κι έσκορπίσθηκαν στα τέσσερα της Οικουμένης άκρα, στα πιά μακρινά χωριά, στα κατασβραχα της Μακεδονίας μέσα στον ύπερ των Όλων Άγώνα των Μακεδονομάχων, πού είχαν γίνει ψυχή της δράσεως, με όλο τον νεανικό ένθουσιασμό και αφοσίωσι τους, όπου όχι λίγες έδωσαν και τή ζωή τους στο Μεγάλο Βωμό.

Αμ μήπως δεν ξανάφεραν πίσω την Ελληνική γλώσσα στα Τουρκοχώρια και τα Βουλγροχώρια και δεν άνεβίωσαν στην Ελληνική οικογένεια τό έθιμα και ήθη μας πού η σκλαβιά και η βία τους τα είχαν ξεριζώσει;

Και στις Κοινοότητες και στις Παροικίες του έξω Ελληνισμού έπυενα να προσφέρουν της υπηρεσίες τους, στα τουρκοκρατούμενα δε άλλοτε ησιά μας είχαν γίνει η ψυχή των διαφόρων εθνικών οργανώσεων.

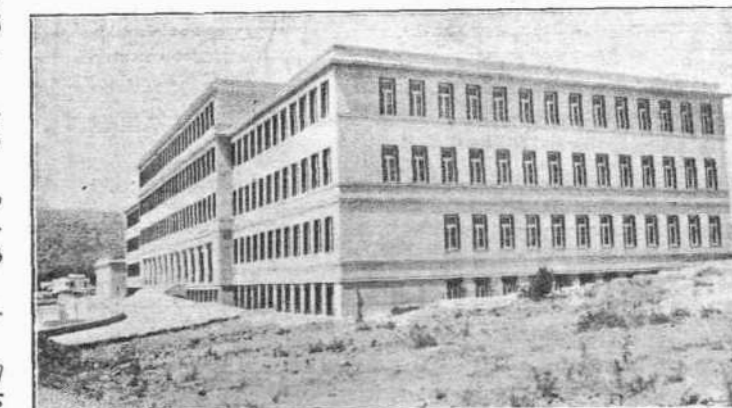
Θαύμα τό νέο Αρσάκειο του Ψυχικού! Τοποθεσία υγιεινή κοντά στην Αθήνα—μόλις έξη χιλιάδες μέτρα—θέα πανοράματική. Είκοσι πέντε εκατομμύρια έτοιόχιοι.

Σάν πιάτο μπροστά του άπλώνεται η Αττική και πίσω του η Πάργης, η Πεντέλη, άριστερά του δε ο Ύμητός. Ύψος 200 μ πάνω από τή θάλασσα. Μακρυνά έντελως από καπνοσ και από μολυσμένο άέρα. Αεράκι λεπτό, όχι υγρό, καθαρό και μνηρωμένο από τα αϊθέρια έλαια των γύρω πεύκων.

Ένα γήπεδο από 60 στρέμματα, κατάλληλο για περίπατο, έλεύτερες άθλητικές παιδιές, γι' αγωνίσματα για κηπουρική, για κάθε ψυχαγωγία του επαίδρου. Κι' ένα τέλειο, άπέραντο γυμναστήριο, πού πίνει μιά δόλοκληρη πτέρυγα από ιδρώτα έφροδιασμένο δε με όλα τα κατάλληλα μηχανήματα με ειδικό γιατρό και ειδικές γυμνάσεις για τή Σουηδική, την όρθοδοξική και τή ρυθμική γυμναστική.

Θαύμα! Θαύμα τό οικοδόμημα! Ίδανική ένδαιήτης και εκπαιδευσις. Τό κυρίως κτίριο έχει καταλάβει επιφάνεια 3100 τετρ. μέτρων. Όλα, από τις αίθούσας των μαθημάτων, τα έστιάτορία, τα βιβλιοθήκη, τα διαμερίσματα μελέτης, η αίθουσα των τελετών τό θέατρο, τα διαμερίσματα διαμονής των μαθητριών, οι θάλαμοι, οι λουτήρες, οι κηπιήρες, τα μαγειρεία, η αποθήκης όλα είναι άνετα, φωτεινά, εδέρκα, υγιεινά.

Τήν εκατοστατηριόδα της η Φιλεκπαιδευτική έώρτασε με γαλορεπέστατα εις τό Ψυχικό Αϊ έορτά ηήρχισαν την 29ην Οκτωβριον με συγκλητικωτάτην ιεροσυριαν του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Χρυσόστομου παρουσία της Α. Μ. του Βασιλέως, της Α. Β. Υ. του Διαδόχου, των Α. Α. Υ. Υ. των

Άλλη άποψις του νέου Αρσάκειου στο Ψυχικό.

Πριγκίπων Ανδρέου και Χριστοφόρου και των Πριγκιπισσών Ελένης, Ειρήνης, Αικατερίνης και Φραγκίσκης, όλων των έπισήμων, των μαθητριών των έν ταίς έπαρχίαις παραρητήματων της και όλων των άρχαίων άποφοίτων Αρσακείων, πού έπλάσαν

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΙΣ

ΛΥΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Πρώτος ο Γάλλος φυσιοδίφης Ζυλ Βέρν εις κάποιον από τα μυθιστορηματικά του, που έγραψε για να εκλαϊκεύση την Έπιστήμη, είχε φαντασθή εδώ και 50-60 χρόνια μία συσκευή, που θα μάζ έπαιρτε, πατώντας ένα κουμπί ή γυρίζοντας ένα διακόπτη, να βλέπουμε στον τοίχο ή σ' ένα διάφραγμα, σαν την εικόνη του κινηματογράφου, σκηνές, που εξελίσσονται, άλλου, σε σπίντα ή σε άλλες μαγρονές πόλεις.

Τότε οι σοβόροι επιστήμονες τόν έμυκτηρίσαν. Μερικοί μάλιστα είχαν χαρακτηρίσει ως χίμαιρες και ουτοπίες τα γραφόμενά του.

Νά λοιπόν που έχουμε σχεδόν έτοιμη προς κοινήν χρήση την «Τηλεόρασι». Όλοκληρωμένη συσκευή, που μπορούμε να μεταδίδουμε σε μεγάλη απόσταση δι' ηλεκτρικών μέσων, εικόνας αντικειμένων και σκηνών διακλίων εκ του φυσικού και αντίθετος να της βλέπουμε αυτές της σκηνές, την ώρα που εξελίσσονται, χωρίς να παρεμβάλλεται φωτογράφος.

Νά εξηγηθούμε όμως: Η τηλεόρασις δέν έχει καμία σχέση με το τηλεσκόπιο. Ούτε με την «Τηλεφωτογραφία», που μεταδίδει σε μακρινές αποστάσεις φωτογραφίες. Αλλά ούτε και με την ακηλεκτρική τηλεγραφία.

Η αλήθεια είναι, ότι και η τηλεφωτογραφία και η τηλεόρασις στηρίζονται σε μία ιδιότητα του μετάλλου «Σελήνιον». Την φωτοευπαθεία του.

Πρώτοι-πρώτοι οι Σμιθ και Μαθί από το 1873 παρετήρησαν, ότι η ηλεκτρική αντίστασις του περιέργου τούτου μετάλλου μεταβάλλεται και αφομετρείται, όταν υψίσταται την επίδραση αφομετρημένου φωτισμού. Αναλόγως δηλαδή της έντάσεως του φωτισμού, που το προσβάλλει, παρουσιάζει μικρότερη αντίστασις σ' ένα άλλο ηλεκτρικό ρεύμα, παρά όταν βρίσκεται στο σκοτάδι.

Είδαν τότε, ότι το Σελήνιον μπορούσε να λειτουργή και αυξάνη το ρεύμα, που περνάει δι' αυτού, συνεπώς δέ θα μπορούσε να χρησιμοποιηθή διά την άκαρπια μεταδίδει φωτεινών εικόνων από μία θέση σε άλλη μακρινή, που να μη φθάνη το μάτι ανθρώπου και με κατάλληλο δέκτη, πάλι με Σελήνιον, να αναπαράγουμε τα ίδια φωτεινά σήματα, που θα έφταναν από τον πομπό.

Κατά το 1878-79 ο Πορτογάλος καθηγητής της Φυσικής Ντέ Πανόα, ο Γάλλος δικηγόρος Σανβλάκ και ο Ιταλός Περοτίνιο έχρησιμοποίησαν για την τηλεφωτογραφία παρασκευασία Σελήνιου ή μάλλον «σπίντη Σελήνιου». Με αυτήν κατόρθωσαν να μεταδίδουν τμήματα έτοιμης εικόνης. Αλλά κωλύονταν στή συσκευή του δέκτου από τον ότι άσπρο χαρτί με τη βοήθεια μιάς ηλεκτρομαγνητικής συσκευής.

Σκέφθηκαν λοιπόν να χρησιμοποιήσουν τη μέθοδο αυτή για την τηλεόρασις.

Δέν ήταν ακόμη όμως ένοση, τελεία ή έπινοήσις. Το Σελήνιον παρουσιάζει αδράνεια. Δηλαδή, όταν πέφτει φως επάνω του, λειτουργεί η αντίστασις του στο πάρασμα του ρεύματος, αλλά δέν ανακαθ' άμεσως την πρώτη του αντίστασις κατόπιν. Όταν η τηλεόρασις έσκόνταψε.

Από το άλλο μέρος συναντούσαν δυσχέρειες στή μεταδίδει άπειρων σημείων σ' ένα κλάσμα του δευτερολέπτου, ούτε μπορούσαν να συγχρονίσουν τη μεταδίδει και τη λήψι.

Μελέτες λοιπόν, σχέδια, πειράματα. Οι Κάρεθ, Μπάλλ, Σωγερ, Αμερικάνοι και οι Σουθ, Μπάλντουιν έπεσαν με τά μοτέρ. Και στή Γερμανία ο Βέρνερ φόν Ζίμενς και στήν Άγγλία ο Βίντγουελ κατέβησαν στή μελέτη της φωτοευπαθείας και αδράνειας του Σελήνιου.

Και οι Πέρρυ και Άβρητ παρουσίασαν οπουδήποτε μελέτες. Πλάθαν έν τμή μεταξεί και τά πειράματα του Χέρτς επί των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων του αϊθέρος και του Μαρκόνι ή ανακάλυψις του Ασυμμάτου, ή ανακάλυψις των φωτοηλεκτρικών φαινομένων και των φωτοηλεκτρικών στοιχείων.

Από τη στιγμή αυτή μεγάλοι επιστήμονες, ο Νίγκοφ, ο Βάϊλερ, ο Σούτμαν, ο Ζηζετανί, ο Γάγκους, ο Κάρολος, ο Μπαρντ κλπ. άρχίζουν νέα πειράματα και—με λίγες ακόμη ατέλειες—λύνουν το πρόβλημα.

Βάσις της Τηλεοράσεως: Τα φωτεινά σημεία μετατρέπονται εις ηλεκτρικά, μεταδίδονται σε μεγάλη απόστασι και όταν παραληφθούν στον δέκτη γίνονται πάλι φωτεινά. Όπως και στον σήμελούνη κινηματογράφου, που τά ήχητικά κύματα γίνονται φωτοηλεκτρικά στήν άποστολή και τά φωτοηλεκτρικά στήν παραλαβή γίνονται πάλι κύματα ήχητικά.

Μεγάλο ρόλο παίζουν τά φωτοηλεκτρικά στοιχεία. Για να καταλάβετε: Η λάμπα του ραδιοφώνου. Το γυαλί τους από μέσα είναι ντυμένο με λεπτό στρώμα μεταλλικού Καλίου, που είναι πολύ ελαστικό στο φως. Στο έσωτερικό τους άντι άτμοσφαιρικού αέρος έχουν ένα αδρανές άεριο. «Άργόν», όχι όμως με μεγάλη πίεσι.

Μόλις προσπέση φως στο φωτοευπαθές μεταλλικό Καλίου, άκπέμπει ηλεκτρόνια. Η λάμπα έχει μέσα της όμως ένα ηλεκτρόδιο, σήμα δηλαδή για να γίνεται ένα έξωτερικό κύκλωμα, που μία άλλη ηλεκτρική πηγή τό διατρέφει σταθερό δυναμικό.

Όταν λοιπόν το στρώμα του Καλίου εξαπολύση, υπό την επίδρασι του φωτός, ηλεκτρόνια, τότε στο έξωτερικό κύκλωμα αναπτύσσεται ρεύμα, δυνατό ή αδένες, αναλόγως της έντάσεως του φωτός. που δέχεται τό φωτοηλεκτρικό στοιχείο.

Είναι πάντως, ένοσηται, πολύ αδένες αυτό τό ρεύμα και γι' αυτό τό ένισχύουν με ηλεκτρονικές λάμπες.

Αλλά έχουμε να μεταδίδουμε εκατομμύρια εκατομμυρίων σήματα, φωτεινά, και λιγότερο φωτεινά ή και σκοτεινά, από ένα πρόσωπο, ά: ποίμε. Και αυτό συνεχώς. Κάθε δεκάτο έκτο ή και είκοστό τό δευτερολέπτο.

Από τό άλλο μέρος ο άμφιβλητρουειδή: χιτών του ματιού μας είναι σαν μωσαϊκό πολλών εξαγωνικών επιφανείων. Κάθε μία δέ τότοι επιφάνεια συνδέεται με ιδιαίτερη διακλάση—νεύριθι—του όπτικού ν' όρου, που ξεκινάει άπό τον έγκέφαλο.

Όλες αυτές ή εξαγωνικές επιφάνειες του άμφιβλητρουειδούς διεγείρονται στο φως από κάποια φωτοευπαθή ούβια και μεταδίδουν τόν ήρεθισμό του, στον έγκέφαλο. Και φυσικά δυο έντονότερος είναι ο φωτισμός, τόσο μεγαλύτερος είναι και ο ήρεθισμός τους και ο ήρεθισμός του έγκεφάλου.

Θά έπρεπε λοιπόν να έχουμε στήν τηλεόρασι άπειρες φωτοευπαθείς στήλες, με τό έξωτερικό τους κύκλωμα κάθε μία, όσες είναι και ή επιφάνειες του είδώλου ή του προσώπου, που θα μεταδίδουμε.

Αυτό είναι, όπως καταλαβαίνετε, αδύνατο. Έσο έφθηκαν λοιπόν ναυαλίσουν τό πρόσωπο ή τό είδωλο γενικότερα, που πρόκειται να μεταδιδάθθ.

Τό άναλύουν εις στοιχειώδεις επιφάνειες διαφόρων φωτοφών. Η διαφοράς φωτισμού αυτές μετατρέπονται μ'έναν φωτοηλεκτρονόμο εις διάφορες ηλεκτρικές ένέργειες, στον δέκτη δέ πάλι αυτές μετατρέπονται εις όπτικές διαφορές μ'έναν ηλεκτροφωτόμετρο.

Π' αυτόν τον σκοπό μετεχειρίσθησαν στήν αρχή ταλαντωμένα κάτοπτρα, δίσκους περιστρεφόμενους. Ο Νίγκοφ όμως έδωκε με τό μεταλλικό κυκλικό δίσκο του τη λύσι.

Ο δίσκος Νίγκοφ έχει γύρω—γύρω στήν επιφάνεια του πενήντα τρύπες εις σπειροειδή γραμμή, που καθώς περιστρέφεται από του είδώλου, αφήνουν να περνούν με' άπ αυτές διαδοχικώς διάφορες επιφάνειες του είδώλου.

Λοιπόν: Τό είδωλο, καθώς γυρίζει ο δίσκος, αναλύεται εις 50 έπί 50 ήτοι 2500 φωτεινά στοιχεία. Για να έχουμε όμως συνέχεια έντυπώσεως—τό όπτικό νεύρο παρουσιάζει έντυπώσις με μικρή αδράνεια και διατρέφει την έντύπωσις του έξωτερικού κόσμου επί 1/10 του δευτερολέπτου, πράγμα, που δοξεί πολλή τον κινηματογράφο, ο όποιος προβάλλει με διακοπές άπειροστών μιά ταίνια—πρέπει τό είδωλο ν' αναλύεται ένταλώς 20 φορές στο δευτερολέπτο. Δηλαδή 50.000 στοιχεία να μεταδιδάζονται στο δευτερολέπτο.

Γιά να φαίνεται καθαρά ή εικόνη στο δέκτη, πρέπει ν'αναλύεται κατά τρόπον που τά στοιχεία της ν'άντιστοιχούν σ'επιφάνεια ενός είκοστού πέμπτου του χιλιοστομέτρου. Δηλαδή σ'επιφάνεια εικόνης 10 έπί 10 εκατοστών ν'άντιστοιχούν 250000 στοιχειώδεις επιφάνειες.

Έτσι, έπειδή πρέπει στο δευτερολέπτο να μεταδιδάζονται 16 εικόνες, ή συχνότης μεταδίδσεως με διαδοχή φωτεινών και σκοτεινών σημείων φθάνει εις 16 έπί 25.000 έπί 1/2 Άκριθώς 200000 στοιχεία στο δευτερολέπτο.

Τηλεγραφικό καλώδιο, βέβαια, με τότοι συχνότητα δέν μπορεί να μεταδιδάση. Γι' αυτό κατέφυγαν στή συσκευή του Ασυμμάτου και μεταχειρίζονται κύμα με διπλάσια συχνότητα του πομπού της τηλεοράσεως, δηλαδή με συχνότητα 4.10¹⁰, που αντίστοιχεί τό μήκος του κύματος τό μέτρων.

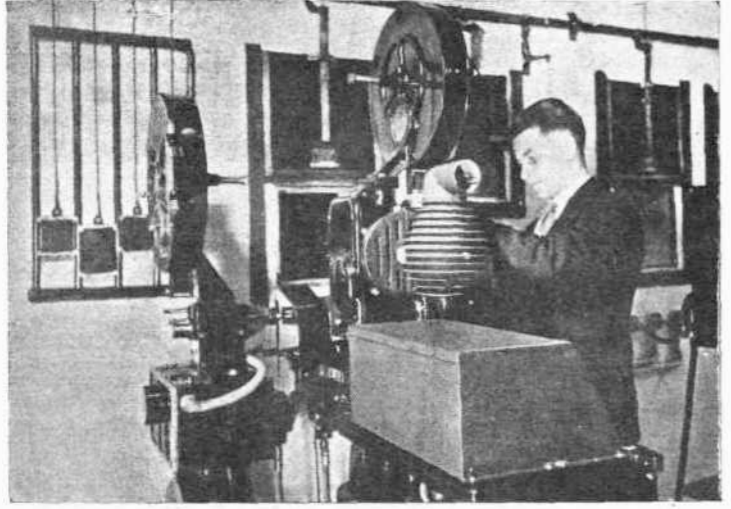
Έδωχως ανεκαλύφθησαν και τά υπερβραχέα κύματα και τά μέσα κύματα του ραδιοφώνου.

Από τό άλλο μέρος έχει και ο δέκτης δίσκο Νίγκοφ, ο όποιος γυρίζει με την ίδια ταχύτητα, που γυρίζει και ο δίσκος του πομπού, έτσι δέ συγχρονίζεται και ο συγχρονισμός πομπής και λήψεως.

Γιά να βλέπουν στο δέκτη πολλοί τη σκηνή, που μεταδίδεται ο πομπός από ένα πολύ μακρινό σημείο, χρησιμοποιούν ειδικές λάμπες γυμάτες με άεριο «Νέον» και με πολλά ηλεκτρόδια έξωτερικού κυκλώματος.

Έφθασαν επί τέλους σε κάποια σχετική τελειότητα. Στή Λόντρα τά τεράστια ηλεκτροτεχνικά έργαστήρια «Μουσική Βιομηχανία» και «Ηλεκτρομαρκόνι» έγκατέστησαν μέσα στο «Άλεξάνδρα Πάλας» την τελειότερη, προς τό παρόν, συσκευή μεταδίδσεως του έφευρέτου Τζόν Λ. Μπαρντ, ή όποια έτοιχίσαν 180 χιλ. λίρες Έγγλιζικες και με αυτήν μεταδίδασαν στή, 24 Αύγουστου έ.ε. με έρκετη έπιτυχία ένα φίμ.

Και τί θα ίδουμε ακόμη! Ο ΦΥΣΙΟΔΙΦΗΣ

Η συσκευή Τηλεοράσεως του Τζόν Λ. Μπαρντ

Η ΑΘΗΝΑ ΠΟΥ ΦΕΥΓΕΙ ΚΑΙ Η ΑΘΗΝΑ ΠΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ

Στήν εποχή του Καποδιστρια ή Έλλάς δέν είχε νομοθετικά σώματα. Αίον καιρό μονάρα πριν λίγη έξω από τον Άγιον Σαυρόδωνα του Ναυπλίου, είχε συστήσει μία Γερουσία, που βρήκε πολύ άδοχο τέλος, γιατί ήτο κενή.

Σε άλλο φύλλο θα γράψουμε γι' αυτόν τον έννευλισμένο θάνατο.

Τό κατά την όδον Σαδίου μέγαρον της Βουλής.

Κατά τό 1858 όμως μία φωτιά τό κάνει στάση. Τώρα: Μέσα στον περίβολο της σημερινής Βουλής ήτο και ή «Μεγάλη Μπαράγα». Η πρώτη αίθουσα των Ανακτορικών χρόνων, που είχαν κάνει από οαρί δια, όταν, πριν γίνη τό «οριστικό Παλάτιον», ο Όθων και ή Άμαλία έγκατεστάθησαν στήν οικίαν Βούρου, παρά τών κήπων του Κίανθιμωτος.

Τό «Παλάτιον» είχε τελειώσει πιά και οι Βασιλείς είχαν έγκατασταθή σ' αυτό Έγκατέστησαν λοιπόν τά νομοθετικά σώματα στή «Μεγάλη Μπαράγα».

Ο λαουζίκος τότε τη Βουλή τη βάθτισε «Μεγάλη Μπαράγα» και από τότε κάποιο φρονιματικό Νέος Άργώας που μέγιστο πρό τιτων έτων έπήρχε άκόμη, δεξιά, καθώς μπαίνομε από την κεντρική είσοδο της όδοσ «Αθηνάς, είχε όνομασθή «Ομορωσιαστών ή Μεγάλη Μπαράγα».

Από τότε περιεώθησαν όρατα άνέκδοτα και μάλιστα τό έξης χαριτό μένο: Ο κανονισμός των Νομοθετικών Σωμάτων άπέρθευε αυστηρότατα τό κειμήλιο κατά την ώρα των συνεδριάσεων μέσα στήν αίθουσα. Μα δέν είχαν λογαριασει και τό «θεριακλικό» των καπετανίων οι συντάκται του κανονισμού. Οι «θεριακλικές» όμως ένέρησαν τη λεία Έπήγαναν πρώτοι-πρώτοι κι έλιαναν τά είδωλια, που ήταν κοντά στής σανδίνης πλευρής της μπαράγας.

Η σανίδες έχουν και ρόλους. Τους έβγαλαν λοιπόν και περνούσαν την τοιμοχία τους. Άπ' έξω τώρα είχαν τοποθετήσι τά παιδόσουλτα τους, τά όποια τους έδωσαν φωτιά και πρόσεξαν να μη σβήση.

Έτσι και ο κανονισμός ένηργετο και τό «θεριακλικό» τους ίκανοποιείτο. Τά δέ παιδόσουλτα, όνομασθήκαν από τότε «Τοιμοχυστοσταν» ή και άπλάς «Τοσουλάνια».

Άργότερα όμως έγινε και ή «Μεγάλη Μπαράγα» παρανάωμα του πνός. Τότε, διά τό τί είναι άλλο κατάλληλο οικόδομημα, έγκατέστησαν τά Νομοθετικά Σώματα σε μία αίθουσα του νέου Πανεπιστημίου, που είχε τελειώσει.

Έκει έβρεξε και γώθησε τά ξεμερώματα της 10 προς την 11 Οκτωβρίου του 1862, που κατέλυσαν την Δυναστεία του Όθωνος 23 Άθηνάσι, μαζί δέ μ' αυτήν και τά Νομοθετικά Σώματά της, ο άρχηγός της

Έπαναστάσεως Δημ. Γ. Βούλγαρης και σάν Μονοκράτωρ άρχισεν τό εκδίδη έγκυκλίους και διατάξις.

Τό «Βουλευτήριον» της όδοσ Σαδίου έκτίσθη τό 1875 κατά σχέδιον του άρχιτέκτονος Καπαροφ και του Γίλλου άρχιτέκτονος Μπουλαντζι, ζήμε δέ έκεί τό μοναδικόν νομοθετικόν σώμα μέγισ του έτους 1935.

Και όταν τελείωσε ή μεταρρύθμισις του Παλατίου του Όθωνος αυτό και ή έν τώ μεταξόν ιδιοκτήτρια Γερουσία έγκατεστάθησαν εις τά παλαιά ανάκτορα.

Στό «Βουλευτήριον» της όδοσ Σαδίου άκούσθησαν όρατα πράγματα. Όρατα παρωτικά λόγια όρατες έξεννάδες, αλλά και όρατες άνοησιες.

Όταν κατά τό 1868 ήτον αίματοκυλισμένη ή Κρήτη ή Μεγάλη Μητέρα με κίνδυνο να έμπλακή σέ πόλεμο προς την Τουρκία—μας τόν είχε μάλιστα κερύσει και είχε ανακαλέσει τόν πρώτον της Φωτιάδη Μπαράναρη έβυθίθησ με σώματα, τρέφια, ιματισμό, πυρομαχικά κλπ. τους επαναστάτας.

Όσοι λοιπόν προηθήδες, έτοιμασιες: —Μά όλο παρασκευές, παρασκευές παρετήρησε κάποιος βουλευτής. Δέν υπάρχει και Σάββατον!

Έκει μέσα επίσης άκούσθησε και ή ρομελιώτικη φωνή του βουλευτού Κότταρη, ο όποιος θέλησε να επικινήσει κάποιο οικονομικό νομοσχέδιο:

—Κίριε βουλευτά, έσο που έφθόσατε σιά μαθηματικά: τόν ρώτησ ο άριμόδιος έπουρηός, πωσιμαμέντος.

—Τί μ' κραίσις για φυτόν τά μαθητικά: του παρατηρεί ο Κότταρης, στή δόλια τ' γραμματική έφθασ' ίσαι' του όρη' γ'ω κί'φ'τον. τού κί'φ'τις...

Κι' Ισταμάτησ' έκεί με τό δάκτυλο δείχνοντας τόν έπουρηό, όπου ή Βουλή έκαρδίσθησε σιά γέλια και ο έπουρηός άναγκάσθη να βγθ έξω από την αίθουσα.

Είδη και πανηγύδες ή αίθουσα έν ένη. Αντιπάλησ τό 1911 τη φωνή των βουλευτών της Κρήτης, που μπήκαν διά της βίας μέσα, με κίνδυνο να χαλάση ή μεγάλη έπίδοσις των Βαλκανικών πολέμων, κι' έφώναζαν: —Ζήτω ή Ένωσις!

Και μέσα στήν αίθουσα έκείνη έτοιμάσθη τό 1911, ή Έθνική Έκπολιτα τό 1912-1913.

Τά ανάκτορα του Όθωνος, εις τά όποια έστεγάσθη κατά τάς δυσμάς του βίου της ή Βουλή.

Κατόπιν τά Νομοθετικά Σώματα έλειτούργησαν μέσα εις τάς μεγαλοπρεπείς αίθουσάς του μεταρρυθμισθέντος ανακτόρου μέχρι της 4 Αύγουστου 1936, που ή Έθνοσωτήριος Μεταπολιτευσις τά έδάρωσε ως παρεκτραπέματα καταφώρου και έπι ζήμιά του Έθνους της άποστολής των.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Η ΑΝΩΜΑΛΙΑ

Λόγω αλλαγής τυπογραφείου, έφ' όσον αι προσδοκία μας δέν ίκανοποιούντο, τό άνα χείρας τεύχος κυκλοφορεί διπλοϋν, άντιστοιχούν εις δύο δεκαπενθήμερα.

Εις τούτο μάζ εξηνάκασε ή μικρά, λόγω της αλλαγής του τυπογραφείου, δημιουργηθείσα καθυστέρησις. Έτσι κατορθώνομεν να γίνομεν πάλιν ένήμεροι και να συνεχίσωμεν την έκδοσιν κανονικήν.

Πλην της άκουσιώσ μας καθυστέρησεως αυτής, ουδέμίαν άλλην ζημίαν εκάμαμεν εις τους πολυπληθείς συνδρομητάς του Περιοδικού. Τό άνα χείρας διπλοϋν τεύχος τό δίδομεν με 24 σελίδας, άντι των ύπεσχημένων 18. Δηλαδή δίδομεν 8 σελίδας περισσοτέρας.

Όκτώ επίσης σελίδας περιπλέον έχουμε δώσει και με τό Ιον τεύχος μας ύπ' άρ. 207 της 31ης Αύγουστου έ.ε. Όκτώ σελίδας περιπλέον θα δίδομεν και εις περιπτώσεις μεγάλων Θρησκευτικών έορτών και Έθνικών γεγονότων, εις τρόπον, ώστε να είμεθα πλέον ή έν τάξει άπέναντι των φίλων της «Είκονογραφημένης».

Πάντως ζητούμεν συγγνώμη παρ' αυτών διά την έπισυμβάσαν άνωμαλιαν, έν άναμονή δέ της εξ Ευρώπης παραγγελίας μας χάρτου γνησιού «illustration», ύποσχόμεθα να παρουσιάσωμεν έκπληξεις, με τριχρωμίες κτλ.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΠΗΛΙΟΡΕΙΤΙΚΕΣ ΩΜΟΡΦΙΕΣ

ΔΗΜ. ΛΑΜΠΙΚΗ

«Πήλιον εινούσφλλον εν' οφρανός έμβατός ειη...» Τό πρωτοθαυμάζετο από τό θαπόρι όταν πηγαίνετε στο Βόλο. "Η πρός τόν Παγασητικόν πλευρά του αποτελεί τήν περίβλεπτη βιτρίνα του. Κάτω έμπρός στην παραλία ή αυτουγισμένη πόλις και έπάνω τά θαυματικά στολίδια, πού προβάλλουν κοσματικά άνάμεσα από άνθηρορικά κώματα, από λόφους και άνθροσκάπαστες χαράρες. : Οι Μπαζές, ό Άνω Βόλος, ή Άνακασιά, ή Πορταριά, ή Μακρινίτσα. Δεξιά πέρα απ' εκεί ή συνδενήρη παραλία Άγριάς—Λαχωνίων, διλίτσα, όπιστατικά περιβάλλια, όλα πρόσγαρα και γραφικά.

Ο έπίλεκτος Άθηνάιος λογοτέχνης και συνεργάτης μας κ. ΔΗΜ. ΛΑΜΠΙΚΗΣ

Στήν άκωμανή καριμά φορά θάλασσα καθραφίζονται όλα μέ τής πολύχρωμες όμορφίες τους—πιστεύετε τό μύθο του Ναρκίσσου—και τότε θυμάσθε τούς σίχους του Ραχκαδή και τούς χονιομοποιείτε για τήν άνάλογη, τουριστική προπαγάνδα.

Κι' έβλεπες δύο οφρανούς
Άνω ό ένας κυανούς
γλαυκός ό άλλος κάτω.

Παραβάλετε τήν προθήκη αυτήν του Πηλίου μ' όποιαν άλλην πολυδιακρισιμένη μάλιστα—ευρωπαϊκήν. "Ας ποιήμ με τήν άποψιν του Μοτσαρτέ στο Λάκκο Ματζόρε από τό Λαβάνο. Αύτην θά τήν βρήτε βιτρίνα μαγαζιού του... Είλασαν, άνή του Πηλίου βιτρίνα τής Γκαλερί Λαφαγιέτ του Παρισιού. Αύτή ή διαφορά, διαφορά σε βλάστησι, σε φώς, σε χρώμα οφρανού, σε γραμμές τοπίου.

Και όμως ή πλευρά αυτή του Πηλίου δεν είναι ή μόνη όμορφηά του. Τό παλιό τοπικό τραγουδάκι ξαναζωντανεμένο μ' άλλα λόγια, κάτι τέτοιο πρέπει να σημαίνει τουριστικά.

Δέν είν' ή Μακρινίτσα, δέν είν' ή Πορταριά
Είν' κι' άλλες όμορφάδες κατά τή Ζαγορά.

Παίρνετε τό τραϊνάκι, πού πάει στην Μηλιές—πού δεν έχει πολλά να ζηλέψη ούτε από τό τραίνο του γύρου του κόλπου τής Νεαπόλεως—Πόρτιτσι, Σοράντο, ούτε από φερροβία Τουρκουμαϊναία. Και ως πού να φθάσετε στο Ψυχής Άκος του σοφού Πηλιορείτη, έχετε τήν εσφαλμένη πανήγυριν— από τά διάμεσα στολίδια του βουνού, δεξιά εθελλιακά τοπαία, πού τελειώνουν στη βοταλόσπαρτη άκρογιαλιά και όπου

φυσζ τ' αεράκι μ' άνάλαφρη φόρα

και κάθε ώρα εκεί είναι ώρα «μυροφώρα». Άριστέρα πέρα από τής ροδοδάφνης, πού στολίζονται, άμα νοιώθουν θερμό τό φώς του έρωτευμένου μ' αυτές Άπόλλωνος, άλλη πού πλούσια, πού πολύχρωμη, πού καρπερή βλάστησι, άλλες ετυχιωμένες άνθροσποφυλές—χωριά πλούσια σε μυθικές και ιστορικές παραδόσεις και σε δώρα τής γής—καρφαλωμένα ως έπάνω κατά τής ψηλές πλαγιές, πού θέλει ή μυθολογία πώ: έγιναν οι γάμοι του Πηλέως και τής Θέτιδος. Τό καθένα απ' αυτά—ό κάθε πόργος, τό κάθε παλιό σπήι—και από λίγη ιστορία και όλα μαζί, ή ιστορία του Πηλίου μέ τόν πλοτό τής γής και τόν πλοτό από πατριωτικά αισθήματα μέσα στών κατοίκων τήν φυγή—Αόγιοι σπουδαίοι κατά τά χρόνια τής σκλαβιάς, οι όποιοι πρωτοφώτισαν τήν φυγή του Έθνους, άλλοι πολεμιστάι άργότερα, συνεχιστάι του έμπορικού θρύλου των Άργοναυτών, πού ξηνητεύτηκαν και πλούτισαν και μετά έγιναν ευεργέται του τόπου τους και σε όλη τήν Ελλάδα—δνόματα πού έστολίσαν τής σελίδος τής Έλληνικής Ιστορίας. Με τής άναμνήσεις αυτές προχωρείτε όλο και πού ψηλά στην σελίδος τής Ιστορίας και τής μυθολογίας και στην άνοιχτή, σελίδος του εθελίου τής φύσεως στο πολύχρωμο τοπίου πού είδατε από μακρρά από τό θαπόρι. Και σε μία στιγμή χά-

Ένας από τούς ιστορικούς Πηλιορείτικους κύργους

Άποψις τής γραφικής Βιγλας τής Ζαγοράς μέ θέαν πρός τό Αιγαίο.

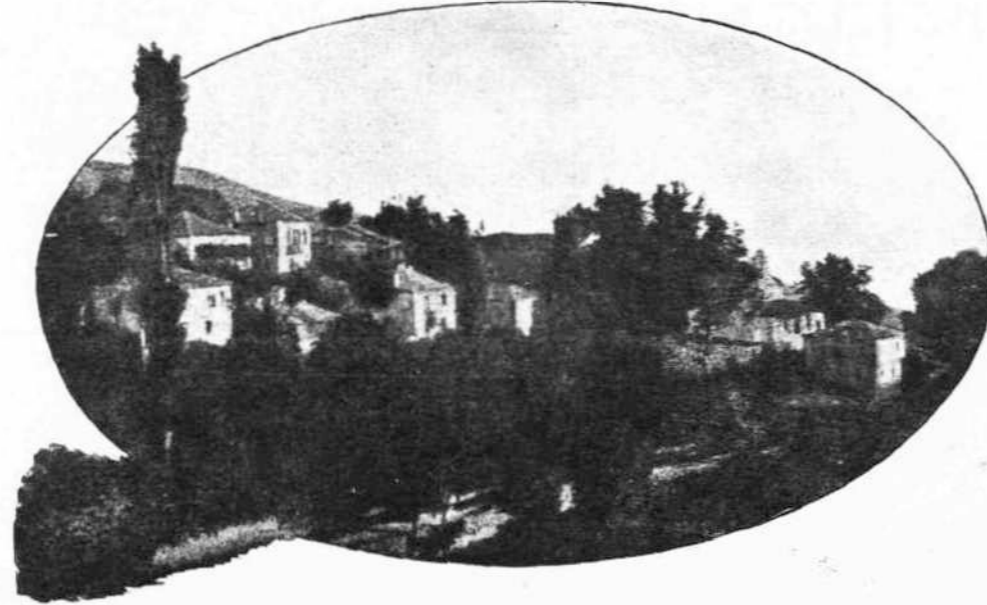
νατε τό δραμα—τήν όμορφη πόλι μέ τήν όποια ίσως να συνδής τή σκέψη κάποιος, καθός, κάποιος θυμήσι πού μακρραίνε σαν τό φευγάλο θάμα. Δέντρα κάποιου σπητιού, τούς ίσκιους απ' τής πλαγιές, τούς έρόρους του βουνού πού μοιάζουν σαν χαρκαίες πολύχρωμες. Χάνετε τό ένα δραμα για να άντικρσάτε απ' εκεί άλλο λιγώτερο ποικίλο μά πού πολύ ποιητικό. Από τήν απ' εκεί μεριά του «εινούσφλλου» βουνού, πού τήν πρωτοφιλοών ή άκτίνας του ήλιου μέ τήν άνατολή, άλλες όμορφίες, άλλη ιστορία, άλλοι ποιητικοί καθός. Και πρώτη ή Ζαγορά, τοπαίο από τής Κομφροσιών του Ρουσσό και πατριβα παλιών αλλά και νεότερας έποχής λογίων. Μέσα από τήν πλούσια βλάστησι, πυκνή και μυροδόλα, άνάμεσα στην χωριστά άνθηρορικά; συναικίες, πού ή κάθε μία έχει τό όνομα μιας από τής πλούσιες σε εικόνες και άπειρώματα έκκλησιές τής άντικρσάτε με ένα γραγαλιωτικό ψυχικό μεταώρισμα τήν γαλανή έκτασι του Αιγαίου. Κάποτε στο έσωτερικό σας ένατίνασμα θυμάσθε τής εθελλιακής συγκινίσεσις, πού τής έτραχούθης ό ποιητής, ό γεννημένος εκεί, όπως μετά και τά πρώτα του αισθήματα. Ίσως άλλαξαν μέσα στην φυγή του ή πρώτες εικόνες και και τό φαντάζεστε, μαζί με κάθε δραματιστή, όλα άλλαγμένα και έτσι τό τραγουδάει στην άγάπη του.

Δέν έμεινεν, άγάπη μου μόν' μια παλιή κερμπάνα
νά κλαίη τά πρώτα χρόνια μας στ' άχνά τά δειλινά.

"Η αιώνια μελαγχολική εικόνα έναζή. Κάποιο δειλιό έβρίσκαται εκεί ένας άλλος ποιητής με τή συντροφιά άφανώρωτης άγάπης; και τραβά μαζί τής κατά τήν έκρη του χωριού στη γραφική Βιγλα. Στα κλαδιά πουλάκια και παταλούδες. Στους άραιούς κήπους γύρω από τό σιμπλα σπιτία—κάτι σαν τά παλιά μουράγια πού έτραχούθησαν ό Ρόντεμπαχ—πολύχρωμα λουλούδια. Πέρα κάτω στο πέλαγος πανάκια ταξιδιάρικα σαν άπόμακρα πουλιά. Και στην άκρινές βουνοπλαγιές τής Βιγλας μία νέα με τριανταφυλλένιο πρόσωπο στέκει και άγναντεύει με τά ρεμβώδη γαλανά μάτια τής τήν άλλη γαλανή άπεραντωσύνη του οφρανού και του πέλαγος. Τήν άκρατοόσε ό ποιητής με σορογή από τό χέρι και κάποια στιγμή τήν άφίνει και τραβιέται πού πέρα για να τήν καρπόση συνολικά με τά άνερόπληκτα μάτια του Ένα έξαφνο αεράκι κάτω από τή θάλασσα μυρωμένο απ' τά βότάνια του βουνού τής κολπώνει τό φρέμα, τής άνακατεύει τά μαλλιά και τήν κάνει μία ζωντανή εικόνα του Σαραγόσα «Κόλπο ντι δέντο»—έναιρο φευγαλέας άγάπης, πού γεννιέται και χάνεται απ' τά μάτια μ' έναν δούδó καθός.

Για τής καρδιές πού αγαπούν
για τής καρδιές πού κλαίνε
δταν τά χείλη σιωπούν
πολλά τά μάτια λένε.

Θά ήθελε να κλείση τά μάτια του και να μη τήν ξαναθύ άλλιοτίκα για να μη χάση τό ζωντανό δραμα. Τήν θέλει να μείνη

Άποψις τής Πορταριάς

Μία παρθενική όπτασία μέσα στο παραδείσιο τοπαίο, στην άκρη τής Βιγλας. Και τήν τραγουδάει μετά τή θυμήσι του από τό άξέγαστο δειλιό στην άποψη, τή λιγούσχηστη εκείνη πλαγιά του Πηλίου.

Κι' αν πάρης κάποτε, Κακή, τό δρόμο για τήν Βιγλα
κι' άλλο το χέρι αν κρατήσι όπως έμένα τότε
μέσα σε ψεύτικη χαρά—άλλή κι' αυτή ως τότε;

Ίσως τή θέση βρής ψυχρή, άχαρη σαν μια
[στρίγγλα,
"Ίτωσι οι κλάδοι κι' οι άνθοι νάναι σαν μα-
[ραμένοι
Μια ψυχή πλανώμενη σαν σύγνερο απ'
[άγέρι
θά τριγυρίζη μόνη εκεί μια θύμησι να
[φέρη
και θά θρηνη τόν πόνο τής κι' έμένα θά
[προσμένη.

Κι' αν σε ρωτήση κάποιος στ' αεροπέρα-
[σμα τής
—Τι θρηνοτραγουδο είν' αυτό μέσ' στη
[γαλήνια πλάση;
—Είναι τό κρίμα—να του πής—μίας ά-
[γνης άγάπης
πού προδομένη άφηκα εδω έγω κι' ένας,
[διαβάτης».

Άκουσε και μη φοβήθης Μονάχα συλλο-
[γίσου

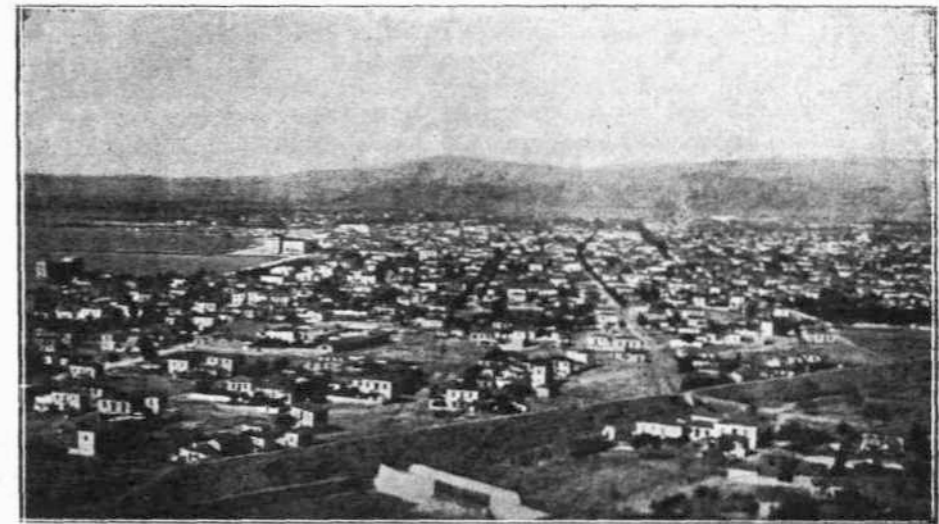
πως στην ψευτιά πιστέψαμε και όχι στην
[αλήθεια
κι' ότι ή καρδιά σου χτύπησε πλανευτικά
[στα στήθια
Κι' έτσι ίσως νάκαμες κακό στην ίδια τή
[ζωή σου.

Κι' αν άλλοτε με τόν καιρό, μέσ' στην ζωής
[τή δύση
έκναπεράτης απ' εκεί, στη Βιγλα πούν οι
[βράχοι,
κάλεσε μόνη τήν ψυχή, πάντα θάνα,
[μονάχη,
εθελθη κοντά σου στοργικά να σε παρη-
[γορήσι.

Σαν γι' άλλους θάσαι έρείπιο με μυροδιά
[π' το χώμα
και στα μαλλιά σου ή χιονιά τήν παγωνιά
[άπλώση
και σου μαράνουν τό κορμι πίκρες και
[χρόνοι τόσο
για τήν ψυχή πού σε πονεί θάσαι ώραία
[άκόμα.

Είναι ή εικόνα τής νοσταλγίας του κάθε ταξιδιωτή από τής αούχ-
κρινες όμορφίες του γραφικού βουνού πού μέσα στη θυμήσι του τής
δραματίσεται μελαγχολικά με τά μάτια πονεμένης ψυχής. Είναι τό
έναιρο τής αιώνας άγάπης.

ΔΗΜ. ΛΑΜΠΙΚΗΣ

Πανοραμική άποψις του Βόλου και τής παραλίας από τόν δρόμον πρός τήν κορυφή του Πηλίου

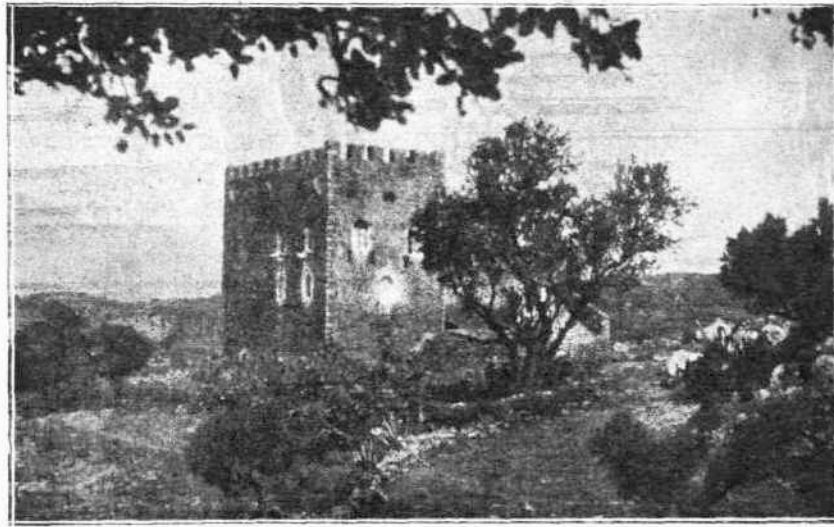

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ
ΤΗΣ Α. Μ. ΣΤΗ
ΒΟΡΕΙΟ ΕΛΛΑΔΑ
—Τό γεύμα τών αξι-
ωματικών τής φρου-
ράς Σερρών

ΟΙ ΠΥΡΓΟΙ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

«Η Μάνη κάποτε ήταν γεμάτη από πύργους οχυρωτάτους, εις τους οποίους κρυβόταν κατά την μακράν Τουρκοκρατίαν της λοιπής Ελλάδος, την ανυποταξίαν της. Σώζονται ακόμη μερικοί. Στο Λιμένι ορθοῦται ανέλαφος

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗ

ο πύργος των Μανρομυχαλιών. Γύρω από αυτόν μάλιστα έχουν υφανθεί και δύο ωραίες παραδόσεις. Είναι γνωστόν, ότι η οικογένεια των Μανρομυχαλιών είχε ξεκινήσει κατά το 1340 από την Καρδιά της Θράκης.

Καρδιανοί έλεγοντο πρώτα στα Άλικα της Μάνης, που απεβίβασθσαν. Από κει πέρασαν στη Χαρούσα και στο Οϊτίλο και το 1600 τέλος εγκατεστάθησαν στην Αρεόπολι—Λιμένι.

Ένα όφρανο της οικογενείας των Καρδιανών, ο Μιχάλης — το «μαύρο», όπως λένε τα όφρανα — ο Μαύρος ο Μιχάλης, βρέθηκε στους πέντε δρόμους και κατέφυγε στην Τζιμόβια, την άχαλα Αρεόπολι.

Ζωηρό παιδί ο Μαύρος Μιχάλης ενδέηκε επί κεφαλής των Λιμενιωτών και για ασφάλειά τους από τους πειρατές της εποχής, τους Μπαρμπάρους, έκτισαν τους πρώτους πύργους.

Μιά μέρα λοιπόν, που ο Μαύρος Μιχάλης είχε αποκοιμηθή στο υπαίθρο-βγήκαν από τη θάλασσα νεράιδες και έστησαν γύρω του χορό κι' εδάμαζαν την άρρωστη όμορφιά του.

Καιμιά φορά ξυπνάει ο Μιχάλης. Ήτον όμως γενναίος και δέν τρομάζε. Ίσα-Ίσα μάλιστα θυμήθηκε τον θρόλο για της νεράιδες και πιάνοντας μιά ξανθομάλλουσα, την όμορφότερη, με τρόπο της παίρνει τη μαντίλα.

Καιτώς ή άλλες! Κλαίει και δέρονται αυτή, που της πήραν τον πέπλο, και σωριάζεται στα πόδια του.

Ο Μαύρος Μιχάλης έπροσπάθησε να την παρηγορήσει, μιά του κάκου. Δέν μπορεί να μιλήσει εκείνη.

Την παίρνει λοιπόν σπίτι του, την κάνει γυναίκα του και σε λίγο γίνεται πατέρας. Η μητέρα όμως δέν έννοει να μιλήσει. Τότε κι' εκείνος, κάποιον πρωί, αρπάζει το παιδί του και κάνει πως θα τ' ορξή στον αναμμένο φούρνο.

Η μάννα—μάννα πάντοτε—βάζει της φωνές και γίνεται άπάνω του να σώσει το παιδί της. Και από τότε πιά έμεινε μαζί του και έγινε Μανρομυχαλίτσα.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗ

Μεγάλη και ιστορική η οικογένεια των Τζαννετάκηδων, παραφράς της οικογενείας Γρηγοράκη.

«Όπως κάθε χωριού της Μάνης, έτσι και του Γυθείου η ιστορία είναι συνφασμένη με την ιστορία της Χερσονήσου της Μάνης, εις την οποία, άπόστοιν λόγω της θρηνης φύσεως του εδάφους της, κατέφυγον οι Άγωνιστάι, κάθε φορά, που άπετίγγανε μιά προσπίδειά τους προς άποτίναξιν του Τουρκικού Ύψους, όπως ο Αάμπρος Κατωτής, ο Όδυσσεύς Άνδροῦτσος, οι Κολοκοτρωναίτοι, Πετμεζάδες κ. λ.

Η ιστορία του Μαραθωνισού, όπως έλέγετο άλλοτε το Γέθειο, αρχίζει από την ήμερα, που εγκατεστάθη εκεί η οικογένεια Γρηγοράκηδων από τον Άγεραίο και το Σκούταρι της Ανατολικής Μάνης.

Τόν Μάιο του 1770 έπετέθη πάλι κατά τη Ανατολική Μάνης και κατέλαβε της πεδινές περιφέρειες του Γυθείου, Μαλεωρά και Καρνοπόλεως. Μιά μικρή αντίστασι μονάχα συνήνησε στο Σκούταρι, στον πύργο των Καλιανδήδων και χάρις σ' αυτήν εσώθησαν τότε τα γυναιτόπαιδα.

Το 1776 ο Μέγας Λεωμηνεύς της Τουρκικής Άρμάδας Νικ Μανρομυχαλιών Πασσάς με διπλωματική επιτηδειότητα κατέφερε τους Μανιάτες Αρχηγούς να δεχθόν όλοσ διοικηται η Μάνη, καθώς η Ύδρα και η Σπέτσες, δι ενός Μανιάτη ήγεμόνος, ο οποίος να είναι υπεύθυνος άπέναντι του Σουλτάνου για κάθε έπαναστατικό ζήτημα.

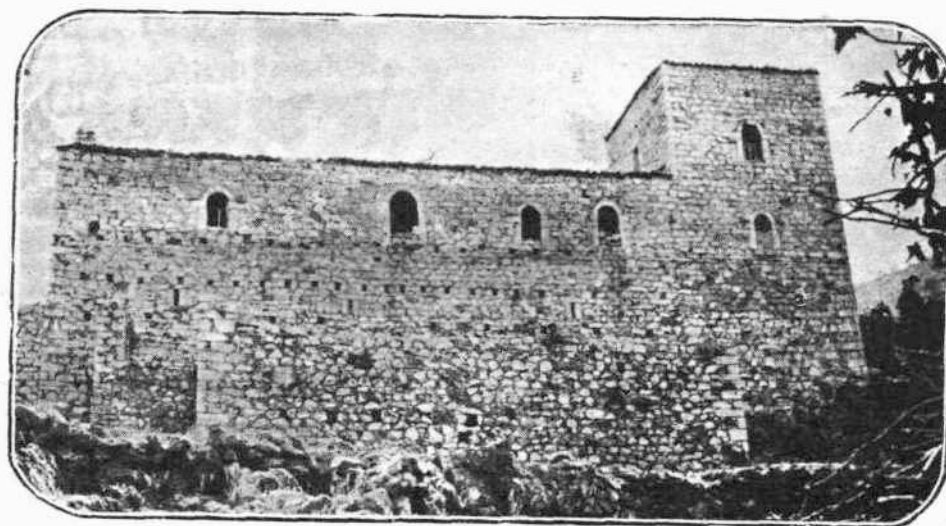
Το έδεχθησαν αυτό οι καπεταναίοι της Μάνης. Ο Τούρκος στόλαρχος ο «Καπετάν Πασσάς» εις το Μπουγιουρντι πούτους ένοιποποίησε το φιοράνι του Σουλτάνου όνόμασε το 1779 τον πρώτο ήγεμόνα της Μάνης Μπουγιούκ Μπέην. Μεγάλον Μπέην Η Πύλη όμως τον όνόμασε «Μπάς-Μπουγιούκ Μπέην», ή «Μανιάτ-Μπέην».

Οί Γρηγοράκηδες μόνον δέν έδεχθησαν το Μπεηλίκι, που κατ' επανάληψιν τους έπροσέφερε η Τουρκική κυβένησις. Επλήθε λοιπόν κατ' αυτόν ο Τούρκος Στόλαρχος, δια δόλου συνέλαβε τον άσχηρότης οικογενείας Έξαρχο και τον έξέμασε.

Ορκισθησαν και οι Γρηγοράκηδες έκδικησι. Το Πάσχα λοιπόν του 1780 κατά τα ξημερώματα έπετέθησαν με τρεις χιλιάδες όπλοφόρους, γυναίκες πατάδες και την εικόνα της Άναστάσεως επί κεφαλής κατ' του κάστρου Πασαδά, όπου είχαν εγκατασταθει 700 οικογένειες Τούρκων και τους εκάθισαν μέχρι ενός.

Τότε όλοι εκείνη την έκτασι την άνεγνώρισαν ως ιδιοκτησία της οικογενείας Γρηγοράκη, ο δέ άσχηρός Τζαννέτος έκτισε οχυρωτάτους πύργους, έξησάρισε την θέσι του σ' όλο τον κάμπο της Σελινίτσας του νησιού Κρανάη, ήν έπονομάσαν Μαραθωνίσι από τη άφθονη βλάστησι μαράθου.

Το 1784 ο Τζαννέτος δια λόγους πολιτικούς έδεχθη τον τίτλο του Ήγεμόνος ή Μπέη της Μάνης, εγκατεστάθη στον οχυρότατο πύργο του, από τότε δέ το Μαραθωνίσι έγινε έδρα του Μπέη της Μάνης και πολιτικόν κέντρον όλης της επαρχίας.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΜΑΥΡΟΜΥΧΑΛΙΩΝ

ΟΙ ΤΥΠΟΙ ΠΟΥ ΕΦΑΙΔΡΥΝΑΝ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ο ΤΣΕΛΕΠΙΤΣΑΡΗΣ

ΑΠΟ ΕΝΑΣ ΚΑΘΕ ΦΥΛΛΟ

«Όταν πιά έτελείωσαν τα άναρτακά κινήματα της Θεσσαλίας τους δρόμους της Άθήνας έάρνιασε ένας Ξερακιανός, Ψηλός, με ξανθά μαλλιά όπλαρχηγός, με όλόχρους φέρμελες και χρυσοκέντητα τουσουλούκια.

«Ο Τσελεπίτσαρης! Είχε βορολήσει από κει πάνω άπ' τ' Άρρα-

«... Οι άνθρωποι που δέν έχουν έμπιστοσύνην εις την Πατρίδα και δέν έχουν έμπιστοσύνην και εις τον έαυτόν των δέν θα δυνήθουν ποτέ να κάμουν τίποτε».

I. ΜΕΤΑΣΑΣ

(Από τον λόγον του εις Σέρρας κατά την 27ην Οκτωβρίου).

νιτοχώρια της Ήπειρου και σαν άπτός φτερούγισε μ' ένα μικρό άναρτακό όσμη στή Θεσσαλία.

Παλληκάρη! Η παράδοσι λέει, ότι ήτο από μιά ιστορική οικογένεια Τσελεπιτσαρηών Άλβανικής καταγωγής. Φαίνεται όμως πιθανότερο, ότι το επώνυμο του ήτον παρατσούκλι. Άρβανίτικα τον έλεγαν «Τσελε-Πίτσαρη».

Στα κινήματα εκείνα της Θεσσαλίας έπολέμησε παλληκάρικα. Άπαραίτητο συμπλήρωμα της έξαρτησεώς του ήτον ένα παγούρι. Κάτι σάς είπα... Όλοι όσοι πολέμουν έχουν παγούρι με νερό. Του Τσελεπιτσαρη όμως δέν είχε νερό... Ήταν πάντα γεμάτο τσίπρο.

Ο Τσελεπίτσαρης έκανε σπονδες στον Άρη, άλλ' ήθε και στο Βάχχο. Άδειάζε πρώτα το μισό παγούρι κι' έπειτα γιουρούσι στους Τούρκους.

— Όρε πρὰ πρὰ πρὰ! έφώναζε! Πού για όρε το Τσελεπίτσαρ' ιδω είναι!

Μιά ώραφα ράφτρα της εποχής, μόλις τον ειδη με της όλόχρους φέρμελες και τα χρυσοκέντημένα τουσουλούκια, νομίζοντας πως «τόν έχει τον τρόπο του» τον άγάπησε και τον πήρε άνδρα.

Έχρησε λίγον καιρό ζωή χαρισμένη ο Τσελεπίτσαρης μαζί της. Μα σαν ειδη ή ώραφα ράφτρα, ότι δέν είχε «κεμέρι» τον έστριψε. Ήφέρμελές του μαύρισαν, τα τουσουλούκια του και ή φουστανάλλα του κουρελλιάστηκαν και ο δουτοχιρισμένος άναγκάσθη να κουκουλώνηται με τη λιγδιασμένη φαιροκαπότα του και να κοιμάται άπ' έξω από την πόρτα της, πιστός στο στεράνι του. Μα το κάκου.

Αναγκάσθηκε τότε να γυρίσει στα κέντρα. Στής μπύρες διάφορες παρές τούδιναν και γάψο, τον κερνοσανμπέρα και τούδιναν και κάποιον μικρό χαρτζηλίκι.

Τρεις μπύρες εκείνη την εποχή έκαναν χρυσοές δουλειές. Η μιά του Μπερνούδακη, έκει κάπου στή όδον Έρμου. Έφερνε μπύρα Έθρωπαϊκή σέ δαρέλια, ζαμπόνια και σέ μεγάλα βόλινα στρογγυλά κισότια γραβιέρες από το Τρέτσι. Η άλλες δύο, του μπάρμπα Γιάννη του Φιξ και του Λουδοβίκου Φιξ ήταν εκεί στο Κολωνάκι, αντίκρυ στα «πυροβολικά».

Γερμανοί οι δύο άδελφοί, έκαναν μπύρα ντόπια. Είχαν από ένακαζανάκι κι' έβραζαν την «πεφρυγμένη βόνη» και τον «λουκόκο», πουφερναν από την Τσεχοσλοβακία.

Το καζανάκι του μπάρμπα Γιάννη σφίεται, σαν εύλαβικό καιμύλιο στο σημερινό άπάραντο έργοστάσιο Φιξ της λεωφόρου Συγγρού, σωστή γελοιογραφία μπρός στα τεράστια μηχανήματα του. Στής δύο εκείνες μπύρες Φιξ έσούναζαν οι ξενόχρηδες και οι μπόσι. Ο συγγραφέας Δημητράκης Κόκκος, ο σατυρικός ποιητής Κλεάνθης Τριαντάφυλλος—Ραιπαγιάς, που έβγαζε την όμώνυμη σατυρική έφημερίδα, ο Άνδρέας ο Νικολάρας, ο Γιώργης ο Άναστασόπουλος, ο δημοσιογράφος τότε και σήμερα νομοδιδάσκας, πρώην Γεν. Γραμματέας του Άλφου και Άλλοι.

Το άπογευματινό τους λημέρι ήτον το μεγάλο καφενεύο της εποχής του Ζαχαρία και του Άχιλλέα τότε. Κατόπιν στήν ίδια θέσι έγινε το καφενεύο του Γιαννοπούλου, αργότερα του Ζαχαράτου και τέλος από καφενεύο έγινε βιβλιοπωλείο. Του Έλευθερουδάκη.

Άληθινοί μπόσι. Τα έξοδα της βραδυάς τα μάζωναν με περιεργότατο ρεφενέ. Ένας έλεγε πρόχειρα μιά έμμετρον φράσι κι' οι Άλλοι έπρεπε να την συμπληρώσουν έμμετρα πάντα, ώστε ν' αποτελέσουν έπιστο.

Όσοι δέν άπαντούσαν έγκαίως, έχαναν κι' έπρεπε να ρίξουν από μιά δεκάρα ο καθένας τους μέσα σ' ένα καπέλλο, που έχρησμευε ως

κορβανάς. Το δίδαντο εκείνο της ήμέρας έχρησμευε για το γλέντι της βραδυάς.

Είμαι ύποχρεωμένος να παραλώσω στήν άθανασία ένα ώραφο δί-στιχο, που έγινε με τέτοια συνεργασία.

«Ο Γιώργης ο Άναστασόπουλος με τα μεγάλα κατάμυρα—τότε—μαλλιά του και το μούσι του ζαρο «Μεριστό» λέει: Ξαφνικά με λυρισμέ:—Πούσ μ' ένα στίχο ήμπερεί, να είπη τί είναι' ο πόνος!»

Άμώσος του άπαντά ο Κλεάνθης Τριαντάφυλλος:

—Όποιος τον έδοκίμασε, αυτός τον έβρει μόνος!

Τους κατεχειροκρότησαν όλοι και για έπιθράβεισι έφριξαν στον κορβανά καθένας τους από δύο δεκάρες.

Το γλέντι εκείνης της βραδυάς ήτον πλουσιότερο. Οι σημερινοί γλεντιέδες του Ρόκκα, του Παπαχευμόνα, του Μπάρμπα Στάθη, του Κάπα, του Κορμά του Νικολοπούλου, του «Μενιδίου» του «Φίκου», του Κανάκη, του Μανωλοπούλου, του Κρητικού, του Κώστα του Τζαφάρη κ.λ.π. πρέπει να μάθουν, ότι τότε μιά παρέα γλεντούσε γενναία με δεκαπάντα—είκοσι δραχμές το πολύ.

Κατά τα έξημερώματα λοιπόν, ένη γλεντούσαν ακόμη οι μπόσι εκείνοι στο Φιξ, εμφανίζεται ο Τσελεπίτσαρης πειναλέος. Στήν παρέα τους ήτον και ο γυιός ενός συναγματάρχου της χωροφυλακής, λιγάκι νευρικός.

Κάποια κουβέντα του Τσελεπίτσαρη την παρεγγήγησε αυτός κι' άρπαξε μιά καρέκλα. Τόν πιάνον οι Άλλοι. Μα ο Τσελεπίτσαρης έν τή μεταξή είχε γίνει καπνός.

Κατά τα 1885—1886, που έγιναν εκείνα τα έπεισόδια στα όνορα κι' έγιναν ή φιλοπόλεμες διαδηλώσεις, έπύνησε μέσα στήν ψυχή του παλληκάρου της Θεσσαλίας το πολεμικό μένος. Ο Δεληγιάννης από το ιστορικό μπαλκόνι του, της όδου Ζήνωνος, έβγαζε φλογεροές λόγους κι' έβομβάρδιζε Τούρκους, Έθρωπαίους, Θεούς και δαίμονες.

Άρπαξε τότε ο Τσελεπίτσαρης μιά σημαία κι' έγινε σημαιοφόρος όλων των διαδηλώσεων. Τή βραδυά, που οι πρέσβεις μάς έφοβέρισαν, ότι θα μάς κάνουν με τους στόλους τους αποκλεισμό, άπανθώντας ο Δεληγιάννης στή διπλωματική άπειλή τους, είπε από το μπαλκόνι του:

— Άνδρες Άρκάδες! Έλληνες έσμέν. Λάχανα εσθίωμεν.

— Και λάχανα και κουνουπίτια Κύριε Πρόεδρε! άπάντησε ο Τσελεπίτσαρης, πειναλέος πάντα.

Φρενίτικς συνεπήρε τα πλήθη. Τότε ο Τσελεπίτσαρης έβγαλε ένα τσαροῦχι του και τούβαλε στήν άκρη του κονταριού της σημαίας του:

— Τώπ ο Γέρος! Λάχανα! Τώπ' ο Γέρος! φώναζε.

Άτυχώς οι πρέσβεις δέν φοβήθηκαν το τσαροῦχι του και οι στόλοι των Μεγάλων Δυνάμεων απέκλεισαν τον Πειραιά και τα παράλια μας.

Έτσι πόλεμος με την Τουρκία δέν έγινε. Έγιναν όμως έκλογές και διαδηλώσεις.

Δέν έλειψε από της διαδηλώσεις εκείνης ούτε ο Τσελεπίτσαρης, ούτε και το τσαροῦχι του από τη σημαία. Και φανατικός πιά όπαδός του Δεληγιάννη έγινε αυτός και το τσαροῦχι του σύμβολο κά-θνης άποθέσεως.

«... Θα δώσουμε παιδιά μου ιδανικά έθνικά, γιατί χωρίς ιδανικά δέν μπορείτε να ζήσετε. Στή ζωή σας δέν μπορείτε να κάμνετε μεγάλα πράγματα χωρίς ιδανικά και τα ιδανικά σας πρέπει να είναι καθαρώς Έλληνικά, διότι είσθε Έλληνόπουλα και είναι μεγάλο πράγμα να είναι κανένας Έλληνας».

I. ΜΕΤΑΣΑΣ

(Από τον λόγον του εις τας Σέρρας την 27ην Οκτωβρίου).

Έχάθηκε κι' αυτός σαν άστέρη που περνάει γοργά, τρυπώντας τα σκοτάδια και χάνεται πάλι στο Άπειρο, χωρίς να έβρη κανεί, από που ήλθε και που πάει.

Ο ΠΑΛΗΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Ο ΤΣΕΛΕΠΙΤΣΑΡΗΣ

Φε Δεληγιαννικής διαδηλώσεως.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΤΩΜΕΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ

Η ΕΟΡΤΕΣ ΤΗΣ ΝΥΦΟΥΛΑΣ ΤΟΥ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

«Η ώραία νυφούλα του Θερμαϊκού κόλπου, η πολυτυραννισμένη Μακεδονική πρωτεύουσα, η Θεσσαλονίκη μας, εώρτασε τα είκοσι τέσσερα έτη της απελευθερώσεώς της. Είκοσι τέσσερα όκλόκληρα χρόνια έδεδεσε να περάσουν

Καθ' ήν στιγμήν αποβιβάζεται ή Α. Μ. ό Βασιλεύς

από την ημέρα—την 26 Οκτωβρίου—που ό Έλληνικός στρατός με τον Διάδοχο Κωνσταντίνο και τον πολύκλαστο Σεπτό Πατέρα του Γεώργιο Α' έπι κεφαλής, κατέλαβε την ιστορική πρωτεύουσα της Μακεδονίας, για να πανηγυρίση τό Κράτος επισήμως πρώτη φορά την επέτειο.

Έμεσολάβησαν από τότε, είναι αλήθεια, γεγονότα κοσμοϊστορικά, γεγονότα καθεστιατικά. Φαίνεται ήτον γραμμένο κατά τον πρώτο αυτό πανελλαδικό έορτασμό να παραστή επισήμως ό γυιός του δοξασμένου στρατηλάτου και ήγγονος του συγχρόνου Κόδρου—που φρουρός ακοίμητος έπεσε από μιιά δολοφονική σφαίρα μέσ' στη μέση του δρόμου—μαζύ με τον Έθνικό Κυβερνήτη.

Παρέλασις των άθλητών πρό της Α. Μ. του Βασιλεύς παρά τον Λευκόν Πύργον

Κατά θεϊαν συγκυρίαν ή Μακεδονική πρωτεύουσα περιήλθε εις χείρας του Έλληνος Στρατηλάτου, άκριβώς την ημέρα της εορτής του Αγίου Δημητρίου.

Είναι ό Μακεδών Άγιος. Άρχοντόπουλο από ευγενική οικογένεια. Έγεννήθη στη Θεσσαλονίκη κατά τα τέλη του τρίτου αιώνος μετά Χριστόν.

Έκείνη την εποχή τη Θεσσαλονίκη την είχαν οι κατακτητά Ρωμαίοι. Ό Δημήτριος έμορφώθη άρκετά καλά και κατετάχθη στο ρωμαϊκό στρατό αξιωματικός επί Διοκλητιανού και Μαξιμιανού.

Είχαν κηρύξει έν διωγμό οι Ρωμαίοι την καινούργια θρησκεία του Χριστού. Ό Δημήτριος όμως, θεοσεβής, όπως και οι γονείς του, έκτελοΐσε φανερά τα θρησκευτικά του καθήκοντα. Είχε μάλιστα προσηλυτίσει πολλούς νέους Θεσσαλονικείς στη νέα θρησκεία.

Άλλά κατά τό 303 έξεδόθη από τη Ρώμη ένα Αυτοκρατορικό Διάταγμα, που άπηγόρευε αυστηρότατα τη Χριστιανική θρησκεία σ' όλη την Αυτοκρατορία.

Ό Δημήτριος δέν έπροσπάθησε να κρυφθώ, ότι ήτον Χριστιανός και τον έφυλάκισαν σε μιιά καμάρα του Λουτήριος.

Τήν ίδια εκείνη εποχή στη Θεσσαλονίκη έγινοντο άγώνες Κάπτιος ειδωλολάτρης, ό γιγαντόσωμος και σιβαρός Λυαίος, έπροκαλοΐσε στο στίβο του σταδίου τους πολίτας με μιιά έπαροι άναιδή, σε ραθμό που έκανε να άγανακτούν όλοι μαζί του.

Ένας νέος Χριστιανός, ό Νέστωρ, φίλος του Δημητρίου, κατόρθωσε να τρυπήση στη φυλακή, για να ζητήσει τη συμ-

βουλή του Δημητρίου, άν έπρεπε να δεχθώ την πρόκληση του Λυαίου.

Ό Δημήτριος τον έσταυροκόπησε τρεις φορές στο μέτωπο και του ευχήθηκε να νικήση τον ειδωλολάτρη αντίπαλό του.

Γεμάτος λοιπόν θεϊκό θάρρος ό Νέστωρ τρέχει στο στάδιο, κατεβαίνει στο στίβο, παλεύει με τον Λυαίο και τον εξαπλώνει κατά γής νεκρό.

Έκείνη την ημέρα στο στάδιο έτυχε να είναι και ό Αυτοκράτωρ Μαξιμιανός. Άμα είδε λοιπόν τον όμορθηκο ύπηκόο του νεκρό, δίνει διαταγή άμέσως και οι ατραπιώτες του σκοτώνουν τό Νέστορα επί τόπου.

Ταυτοχρόνως σχεδόν έγνώσθη, ότι ό Νέστωρ ήτο μέλος του Χριστιανικού συλλόγου, που είχε ιδρύσει ό Δημήτριος.

Άμέσως διατάσσει να σκοτώσουν και τον Δημήτριο. Στρατός και όχλος εισβάλλουν στη φυλακή του και τον θανατώνουν με λογχισμούς.

Άλλοι Χριστιανοί κατοπιν έπηραν τον τιμημένο νεκρό και τον έθαψαν μεταξύ του Σταδίου και του Δημοσίου Λουτρού, άργότερα δέ, κατά τό 412, ό Έπαρχος του Ίλλυρικού Λεόντιος, ρωμαίος έκχριστιανισμένος, έπειδή έθεραπευθή από άνιάτη πάθησι, έκτισε επάνω στον τάφο του περιλαμπρο ναό.

Έπίσης έκτισαν παρεκκλήσιο άκριβώς στον τόπο, που τον έσκότωσαν οι ρωμαίοι στρατιώται.

Άρχισαν από τότε τα θαύματα. Άπό τον τάφο του ανέβλυζαν άρώματα και θεϊον μύρον. Τον όνόμασαν λοιπόν «Δημήτριο Μυροβλύτη».

Άπ' άκρη σ' άκρη, σ' όλη τη Βυζαντινή αυτοκρατορία εξαπλώθηκε ή φήμη των θαυμάτων του. Πολλές φορές έσωσε την ιδιαίτερη του πατριδα από τους Άβαρας, τους Σλαύους και τους Βουλγάρους.

Στην πρώτη πολιορκία της, τό 583, τον είδαν οι Βυζαντινοί πρόμαχοι ολαζώντανον στο τείχος με στολή όπλίτου, που εξαπλωσε νεκρό τον πρώτο βάρβαρο, που είχε αναίβει επάνω.

Στη δεύτερη πολιορκία, οι Άβαρας και οι Σκλαβίνοι—Σλαύοι—έφυγαν πανικόβλητοι. Πριν ξημερώσει καλά είδαν όλόκληρο στρατεύμα με τον Δημήτριο επί κεφαλής επάνω σ' ένα κατάστρο άλογο.

Σ' άλλη πολιορκία πάλι από ξηράς και θαλάσσης Δραγουβιζιτών, Σαγουδατών και Όκλαγζινών, τον είδαν να τρέχει

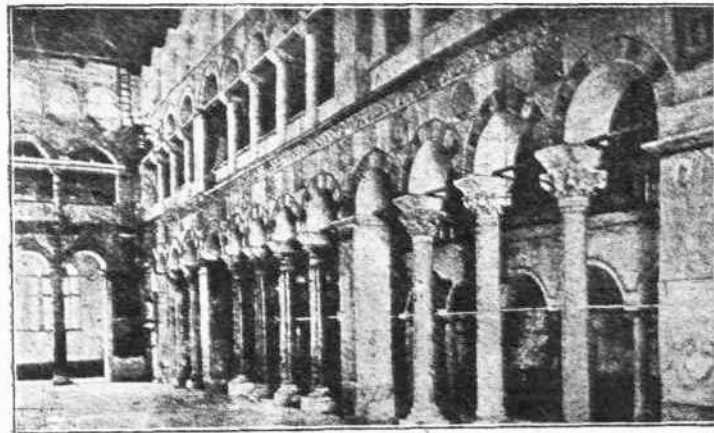

Ό Μέγας Κυβερνήτης κ' Ι. Μεταξάς μεταβαίνουν εις την τελετήν

με άσπρα χλαμύδα επάνω στο τείχος και έπειτα επάνω στη θάλασσα.

Τότε οι κάτοικοι της Θεσσαλονίκης από ευγνωμοσύνη του έκαμαν μιιά εικόνα ψηφιδωτή με σχετική έπιγραφή.

Όταν πάλι ό Χαγάνος των Βουλγάρων έφάρηκε με τό σέφος του μπροστά στα τείχη της πόλεως, ό Δημήτριος με μιιά πέτρα, που είχε χαραγμένο τό όνομά του, κατέστρεψε της ξύλινες πολιορκητικές μηχανές και τους άνάγκασε να τραπούν

Η κιονοστοιχία του περικλήους ναού του Αγίου Δημητρίου, πριν ή έκδοτικόν ή ύπό της πυρκαϊάς του 1917

εις άτακτη φυγή.

Άπό τότε οι Θεσσαλονικείς ώρκίζοντο εις τ' όνομά του: Μά τον σόν και ήμων άπάντων Δημητρίου, τον κηδεμόνα της Θεσσαλονίκης και πολιούχον» έλεγαν. Και ό όρκος τους αυτός «πλέον των άλλων ίσχυε».

Ό Βασίλειος Β', όταν, πολεμώντας τους Βουλγάρους, έστισε τό στρατηγείο του στη Θεσσαλονίκη, δέν ξεκινούσε για μάχη, άν δέν πήγαινε να προσευχηθώ γονατιστός στη μυρομένη λάρνακα του Αγίου.

Η Θεσσαλονίκη καθιέρωσε σιγά-σιγά την επέτειο του θανάτου του ως ημέραν παμμακεδονικής εορτής, με διεθνή έμποροπανήγυρι και άγώνες, εις την όποιαν συνέρρεαν άπ' όλα τα μέρη της Ανατολής, άρχοντες και κληρικοί και αυτοκράτορες του Βυζαντίου άκόμη, για να προσκυνήσουν τον μυρομένο τάφο ή να ζητήσουν γιατροιά.

Ό περίφημος ναός, που έκτισε τό 412-413 ό Έπαρχος του Ίλλυρικού Λεόντιος, περιλαμπρος και πολυτελής από έπόψεως διακοσμήσεως και αρχιτεκτονικής, γεμάτος αναθήματα βαρύτιμα, έσώθη από πολλές περιπέτειες, πυρκαϊές και λεηλασίες, έγινε δέ στάχτη στα 1917, που έπιασε φωτιά ή Θεσσαλονίκη και κήκχαν τα τρία τέταρτα της πόλεως.

Τό 1430 οι Τούρκοι, που κατέλαβαν τη Θεσσαλονίκη την έλεηλάτησαν και πήραν όλα τα πολύτιμα σκεύη του και τό 1493 τον έκαμαν τζαμί. Τό «Κασιμιέ Τζαμί», τό όποϊον ύπήρχε μέχρι του 1912

Ό ναός του Αγίου Δημητρίου κατείχε επιφάνεια εις μήκος 43,58 μ. και πλάτος 33, με νάρθηκα, κυρίως ναό, κιονοστοιχίες, Άγιον Βήμα, στο βάθος ήμικυκλική άψίδα, περιστύλια, άμφικλινή στέγη. Μάρμαρα χρωματιστά μέσα βυζαντινά κοσμήματα παντού, φυλλώματα γλυπτά, κιονόκρανα με άνεμζόμενα φύλλα, έλικες, ψηφιδωτά, ζωγραφική.

Άπό ετών διετάχθη ή άναστήλωσις του βυζαντινού αυτού άριστοουργήματος, τας εργασίας δέ διευθύνει ό αρχιτέκτων Α. Ζάχος και ό καθηγητής Γ. Σωτηρίου.

Κατά την έκκοαφή ευρέθησαν. Και τί δέν ευρέθησαν! Ήλθαν εις φώς ερείπια τριών εκκλησιών, που είχαν κτισθεί άλλεπαλλάως κάτω από τον ναό του Λεοντίου Ίλλυρικού, ή φυλακή του Αγίου, ψηφιδωτά, σπουδαίας τέχνης κλπ.

Άρχαία πόλις, ιστορική και πολυβασανισμένη ή ώραία

νυφούλα, που άπλώνεται στο βάθος του Θερμαϊκού κόλπου. Όλόγυρα βουνά στεφανώνουν τον ιδιόρρυθμο αυτόν κόλπον και στις πλαγιές του Χορτιάτη άπλώνεται ίσαμε κάτω στη θάλασσα ή Θεσσαλονίκη, σαν ήμικύκλιο, σαν άμφιθέατρο με τό Λευκό Πύργο από τη μιάν άκρη και άλλον έναν, τον Τορχανέ, από την άλλη. Άπό αυτούς τους δυό πύργους άρχίζουν τα βυζαντινά τείχη, που μόνο τμήματα εδω κ' εκεί σώζονται σήμερα.

Ό κόλπος της έπηρε τό όνομα «Θερμαϊκός από την αρχαία Έλληνική άποικία «Θέρμαι». Τήν πόλη την έκτισε κατά τα χρόνια της Μακεδονικής άκμής ό βασιλεύς Κάσσανδρος τό 315 πρό Χριστού, την όνόμασε δέ με τό όνομα της γυναίκας του και άδελφής του Μεγάλου Άλεξάνδρου Θεσσαλονίκης.

Έτρεξαν τότε να συνιοκιοθούν εκεί οι κάτοικοι των Θερωών και από άλλα γύρω μέρη, που είχαν καταστραφεί από τους Μακεδονικούς πολέμους κ' έτσι γρήγορα έγινε μεγάλη και γρήγορα έγινε ή πρώτη πόλις και ή σπουδαιότερα σκάλα της Μακεδονίας.

Τό 148 π. Χ. όλη ή Μακεδονία περιήλθε εις την κατοχή των Ρωμαίων, ή δέ Θεσσαλονίκη έγινε πρωτεύουσα της «Προβίντσιε Ματσηνόνιε», έτιμήθη δέ περισσότερο και άνεγνωρίσθη ως «Έλευθέρα πόλις» «Λίμπερα τσίβιτας».

Κατά τό 53-54 μ. Χ. ή Θεσσαλονίκη γίνεται πόρτα για τον Χριστιανισμό. Φθάνει εκεί ό Άπόστολος Παύλος και κηρύσσει τη νέα θρησκεία.

Έλάτρευαν τότε άκόμη εκεί τον Δία, τον Άπόλλωνα και τον Βάκχο και τα ήθη ήταν έκλυτα. Η λατρεία των Καμπύρων με όργια και δεισιδαιμονίες και άγώνες και άλλα γλέντια έκαμαν τον Άπόστολο να μείνη έμβρόντητος και να γράψη της περίφημης έπιστολής προς Θεσσαλονικείς.

Προσεχώρησαν πολλοί τότε στη νέα θρησκεία, μα και πολλά ήταν τα θύματα της αντιχριστιανικής—ας μās έπιτραπή ή έκφρασις—σταυροφορίας των Ρωμαίων.

Κατά τους πρώτους αιώνες—253 και 269 μ. Χ.—του Χριστιανισμού ύπέστη πολλές έπαδρομες από βαρβάρους, από Ούννους και Γότθους και γι' αυτό οι τελευταίοι Ρωμαίοι αυτοκράτορες έμεναν εκεί διαρκώς σχεδόν και δια της «Βία Εγκνάστια», που άρχισε από τό Βυζάντιο και έφθανε στη Ρώμη, είχαν εύκολες όλες της μεταφορές τους με τη ρωμαϊκή μητρόπολι.

Άργότερα λίγα χρόνια ή Θεσσαλονίκη γίνεται πρω-

Η άποθεωτική ύποδοχή του κ. Μεταξά από του λαού Θεσσαλονίκης

τεύουσα του «Ίλλυρικού θάματος», όπως όνομάσθη από τους Βυζαντινούς ή Χερσόνησος του Αίμου.

Μιά μεγάλη σφαγή άναφέρει ή ιστορία τό 390 μ. Χ. Ένώ στο στάδιο της Θεσσαλονίκης έτελοΐντο άγώνες, ό λαός

εστασίασε. Ο αυτοκράτωρ Θεοδόσιος έγινε πύρ και μαγιά...

Τότε σηκώθηκε ψηλά η Έκκλησία. Ο Επίσκοπος Με...

Ερχονται άλλες περιπέτειες: Καταβαίνουν εναντίον...

Οι Βούλγαροι πρό πάντων ήταν ο εχθρός της. Πότε...

Αρχισαν επιδρομές από την εποχή του αυτοκράτορος...

Βούλγαροι, Βλάχοι, Κοιμάνοι επέρχονται κάθε τόσο...

Τόν Ίούλο του 1185 Νορμανδικός στρατός, ογδόντα...

«Σύννεφα ο στρατός» γράφει κάποιος καλός ιστορικός...

Ός και στην Αγία Τράπεζα των εκκλησιών ανέβαιναν...

Δεν έχαζαν όμως πολύ το θρίαμβό τους αυτόν. Μετά...

Με τη σειρά τους αργότερα καταβαίνουν το 1204 οι...

Τότε περίπου οι Λατίνοι είχαν κατακτήσει και την...

Μά ούτε και αυτοί έχαζαν πολύ! Μετά την άλωση της...

Ετσι γίνεται η Θεσσαλονίκη πρωτεύουσα Έλληνικού...

Εται γίνεται η Θεσσαλονίκη πρωτεύουσα Έλληνικού...

αυτοκρατορική στολή, ονομάζεται επισήμως «εν Χριστώ τῷ...

Μά το 1230 ο ηγεμών των Βουλγάρων Ίωάννης Άσ...

Και μόνον, όταν επανιδρύθη το 1261 η Έλληνική αὐτο...

Και άλλες όμως περιπέτειες: Επέρχονται κατ' αὐτῆς τῷ...

Εως ἔτου κατά τὰ τέλη τοῦ 14ου αἰῶνος τὴν καταλα...

Δεσπότης τώρα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Θεσσαλίας εἶναι...

Και τέλος ἐπέρχεται κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης ὁ Σουλτάν...

Πῆραν τὴ Σιλονική πῆραν καὶ τὴν Ἁγία Σοφία...

Κατόπι μετέφερε Τουρκικούς πληθυσμούς και τοὺς ἐγ...

Εως ἔτου ἐξεροάγη το 1821 ἡ Έλληνική Ἐπανόσταση...

Ο διοικητὴς Γιουσοῦφ Μπέης ἐξαπολύει τὸ στρατὸ κατὰ...

Τρέχει ὁμως εἰς βοήθειαν τῶν Τούρκων ὁ Μπαϊράμ...

Ο Τουρκικός στρατὸς πνίγει, στὸ αἶμα τὸ κίνημα. Ἐξο...

Εως ἔτου ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ τὴν 26η...

Εως ἔτου ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ τὴν 26η...

Εως ἔτου ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ τὴν 26η...

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΜΕΡΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ

Η 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Μάρτιος τοῦ 1827. Πάίζεται ἡ τελευταία πιά πράξι, τῆς αἰματη...

Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΚΟΝΤΡΙΝΚΤΟΝ

«Ελλήνες ἀρχηγοὶ δὲν τὴν βλέπατε μὲ καλὸ μάτι. Ἐπειτα εἶναι...

«Ο Κόχραν ἐπιμένει. Διατάσσει λοιπὸν στὴς 23 Ἀπριλίου τὴν ἐπι...

«Αὐτὸς ἔχει τὸν ἴδιον ἴσχυρος ἀπὸ τὰ νότια τοῦ, ἀντὶ νὰ περμα...

«Αὐτὸς ἔχει τὸν ἴδιον ἴσχυρος ἀπὸ τὰ νότια τοῦ, ἀντὶ νὰ περμα...

«Ο Τούρκος στρατηλάτης εἶναι ἀνένδοτος. Μά ὁ Γάλλος κυβερ...

«Απὸ μέρη οὐ μὲρα ὁ Μωρ...

«Συνεννοῦνται λοιπὸν πυρ...

«Κατὰ τὰ μέσα Αὐγούστου...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

«Ἡ διαταγὴ τοῦς ἦτον ὀρισμένη. Εἴθερον ἡ Δυνάμεις, ὅτι ὁ Αἰγύ...

λος μὲ τὸν Κεϊντεν! Ἀμέσως κάνουν πολεμικὸ συμβόλιον οἱ τρεῖς ναύ...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

«Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος τὸ εἶχε προβλέψει αὐτὸ τὸ διὰ τῆς τῆς...

Ο ΙΜΠΡΑΪΜ ΠΑΣΑΣ

«Απάνταστες δὲ ἀπόλειες εἰς νεκρούς! Κάπου ὅ χιλιάδες! Ἀντιθέτως...

«Εἶχε βραδύσει πιά, ὅταν γύρισε τὸ στρατοπέδου τοῦ Ἱμπραῖμ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

«Ἦταν ἴδια ὅρα ἐξέκριναν ἀπὸ τὴν πόλι καθάλαρσοι γιὰ τὸ Ναύ...

Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΚΕΡΔΕΗ

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΠΟΥΣ
Υπουργός των Σιδηροδρόμων

Η «Εικονογραφημένη» ασπνύεται παρουσιάζουσα εις τους αναγνώστας της τον νέον Υπουργόν των Σιδηροδρόμων. Ο στρατηγός κ. Γεώργιος Σπυριδώνος, στρατιώτης πρώτον με μόρφωσιν έπιτελικήν, διεκρίθη παντού όπου ήπρέτεισε, αλλά και άνήρ προικισμένος με έγκυκλοπαίδειήν κατάρτισιν, βαθειάν άντίληψιν και θέλησιν χαλυβδίνην, παρέσχε πολυτίμους υπηρεσίας εις τή Κοινά Εις τους Σιδηροδρόμους του Κράτους, όπου πρό διετίας έτοποθετήθη ως Γενικός Διευθυντής, άρχικε φωτεινά σημάδια και μετ' έμβριθή μελέτην άνέ-

κε δέ σπουδαίαν ώθησιν εις τόν έσωτερικόν Τουρισμόν. Εις αυτόν όφείλονται τα έκδρομικά όχηματα των Σ.Ε.Κ. χάρις εις τή όποία ήδυνήθη να χαμηλώση άπό τή δυσθεώρητα ύψη τους τήσ διά τήσ έκδρομείς τμήας τών εισιτηριών και να παράσχη δύο τόρα έτη τή μέσα εις αυτούς, κυριώτατα όμως εις τή σχολεία, να αναπνεύουν τή καλοκαίρι τον άέρα του ύπαίθρου και να γνωρίσουν τήν χώραν μας σπιθαμήν προς σπιθαμήν. Από τόν νέον Υπουργόν των Σιδηροδρό-

μων, ήμεις πού γνωρίζομεν τήν άκατάβλητον θέλησιν του, τήν μόρφωσιν και τή άκαταπόνητον τήσ ψυχής του, περιμένομεν πολλά.

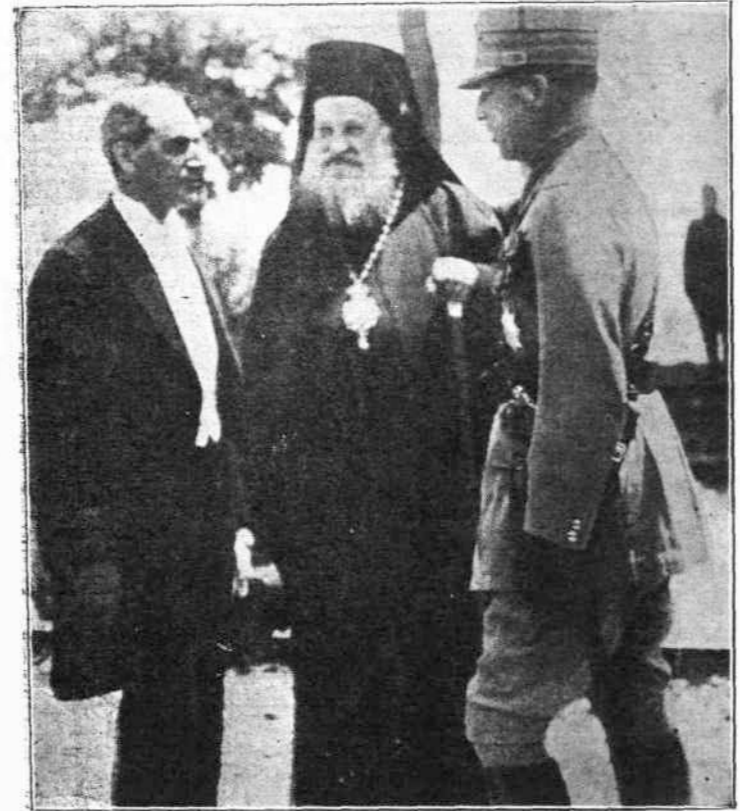

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ Α. Μ. ΣΤΗ Β. ΕΛΛΑΔΑ. - Τό έπίσημον πρόγευμα έν Άλεξανδρουπόλει (Πρώτος άριστερά στην εικόνα ή Α. Σ. ό Μητροπολίτης κ. Ίωακείμ, όστις και προσεφώνησε συγχμητικώτατα τόν Βασιλέα)

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΣΧΑΝ

Τήν αύγήν τής 14ης Σεπτεμβρίου 1812, πριν ν' άνεβή στο άλογόν του, ό Αυτοκράτωρ Ναπολέων, ό όποίος εύρίσκειτο εις άπόστασιν όλίγων βερστών άπό τήν Μόσχαν έδέχθη έναν Ρώσον άξιωματικόν, ό

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ Α. Μ. ΣΤΗ Β. ΕΛΛΑΔΑ. - Ο Βασιλεύς, ό Σεβ. Μητροπολίτης Δρόμας κ. Βασιλείος και ό Δήμαρχος κ. Κισαγιολής

όποίος παρουσιάσθη ως άπεσταλέμενος, για να προτείη ένα ίδιος σιωπηράς άναχωχής, πού θα εύκόλυνε τούς Ρώσους να μεταφέρουν τούς τραυματίους τους.

Ο Ρώσος άξιωματικός έπεκαλέσθη τήν γαλλικήν εύγένεια για τούς τραυματίους, πού ήτο άδύνατο να μεταφερθούν κα' έπρόσθεσε ότι άν ή Μεγαλειότης του έχει άποφασίσει να μη βλώση τήν πόλιν δέν θα προβλήθη καμμία άντίστασις. Ο Ναπολέων άπήντησε, ότι ή Βιέννη και τό Βερολίνο άποδεικνύουν τήν έπιεικεία του και είναι διατεθειμένοι να άποδείξουν τήν ίδια έπιεικεία, άν οι Ρώσοι ύποσχεθούν, να μη καταστρέψουν ούτε τήσ γειτίας ούτε τήσ καταστήματα.

Η κίνησις των δύο στρατών, τού ένός ύποχωρούντος και άπουρομένου και τού άλλου προελάνοντος, γίνεται ταυτοχρόνως. Ο Μυρά και ό Νέυ διερχονται τήν γέφυρα του ποταμού, σέ μια στιγμή μάλιστα Ρώσοι και Γάλλοι άνοκατεύονται. Έν τούτοις ό Γαλλικός στρατός προχωρεί σιγά-σιγά προς τή Μόσχα, άκολουθών τήν όπισθοφυλακήν των Ρώσων έως τή φρουρία του Κρεμλίνου.

Τότε καμμία έκκοσριά άνθρωποι έτρεξαν τρομογμένοι προς προύπντησιν τής Γαλλικής έμπροσθοφυλακής. Είναι μεγαλέμποροι, οι περισσότεροι Γερμανοί, Ίταλοι και Γάλλοι, οι όποιοι ύπέφερον πολύ άπό τήσ καταδιώξεις τού Ροστομίν. Δηγοίνται τούς διωγμούς του κυβερνήτου αυτού τής Μόσχας και λέγουσι, ότι ή πόλις έχει έγκαταληφθή και είναι έρημος.

Πληροφορούμενος όλα αυτά, ό Αυτοκράτωρ άεφάμισε να μη προχωρήσει έως τό Κρεμλίνο. Εις τήσ τρεις τό άπόγευμα ό Ναπολέων εισέρχεται εις τήν Μόσχα, αλλά σταμάτησε σ' ένα σπίτι τού Μοζίσκοκ, προαστείου τής πόλεως, όπου και έκοιμήθη.

Η πικρωιά τής πόλεως ήρχισε τό ίδιο βράδυ στην έμπορική συνοικία.

ΤΑ ΖΩΑ ΕΝΝΟΟΥΝ

Έχουν γραφή πολλά για τή νοσησύνή των ζώων. Υπάρχουν άνεκδοτα πολλά, και άδιστακτως μπορεί κανείς να συμπεράνη, ότι τή ζώα, πού τή έθεωρούσαμε «μη λογικά» - μόνος ό άνθρώπος, δέχεται ή Έπιστήμη, είναι ζώων λογικόν - έχουν και λογικόν και μνήμη, σκέπτονται, ύπολογίζουν, θυμούνται. Δέν μιλούν μονάχα τή γλώσσα του άνθρώπου.

Ο άείμηστος καθηγητής τής Βοτανικής Σπύρος Μηλιαράκης είχε φωτογραφίσει στό Ζωολογικό κήπο του Μονάχου έναν πιθηκό και μια πιθηκίνα - Ίεγγάρι, έννοείται - πού σέ μια συνιδίλιξί τους οικονγενειακή έμετρούσαν κάτι στα δάκτυλα. Ο άρσενικός, μη ζέροντις φέβρια στήν ανθρώπινη γλώσσα τούς άροβικούς άριθμούς «έν» - «δύο»

«τρια» κ.λ.π. είχε τήν έκφρασι και τή στάσι του άγραμμάτου άνθρώπου, πού μετράει τήσ μέρες, ή του μικρού παιδιού, πού κάνει πρόσθεσι, στα δάκτυλα του χεριού του.

Αι τί σάς λένε τή σκυλιά, τή άλογα, ή γάτες, οι έλέφαντες, ή μαϊμούδες, άκόμη δέ και ούτά τή θηρία των ίπποδρομιών, πού τή μαθαίνουν και νάνουν ένα πλήθος γυμνάσια και παιγνίδια;

Να πηδή ένας σκύλος ή μια γάτα δέν ει-αι μέβαια σπουδαίο πρόγμα. Άλλά να παίρη ένας γορίλας, βάζοντας μπροστά του τήν πετσέτα και καθισμένος στή καρέκλα μπρός στο τραπέζι, τό πρόγευμά του, κόβοντας μ' έγχέρεμα ζηλευτή άνθρώπου του σαλονιού τό πιεφρέκι του με τό μαχαιροπήρουνο του ή να σάς σερβίρη τό τσάι με δεξιότητα άληθινήσ μονταίν τό τσάι. άποδεικνύει πράγματι, ότι και μνήμη και άντίληψη έχουν.

Ένα άλογο κάποιου Παριζιάνου Κροίσου γριζίζει με τή δόντια του τό κλειδί έ ός κιβωτίου, παίρνει άπό μισο, ότι του πη ή ιδιοκτήτης του και τό προσφέρει στήν ώραιότερη κυρία.

Τό ίδιο αυτό άλογο, άφού δη τήν ώρα σ' ένα μεγάλο ρολόι, άνοίγει ένα κολάθι και παίρνει άπό μέσα ένα - άπό τή 24 πού έχει - καρτόνι, πού γράφει άκριβώς τήν ίδια ώρα.

Κάποιο άλλο πιάνει με τή δόντια του άπό τό δάπεδο ένα γάντι και τό δίνει, όπου του πη ή ιδιοκτήτης του, χωρίς να του κινή καμμία ύπόδειξι με τό γέρι.

Τό ίδιο αυτό άλογο κυτάζει ένα οινόδηποτε χαριτί τής τραπούλας, κουνάει τό κεφάλι του, σάν να μετράη νοερώσ και κατόπι με τό πόδι του κυτάει στο έδαφος τόν άριθμό του παιγνιόχαρτου και, άν μεν τό χαρτί είναι κόκκινο, κυπάει με τό άριστερο τό πόδι. άν δέ είναι μαύρο, με τό δεξιό.

Άλλ' αυτά δέν είναι τίποτα. Σ' άλλο φύλλο θα γράψομε πολλά. Θα σάς παρουσιάσομε μάλιστα και τήν περίφημη Ντόλλυ (Φλόξ) τή σκύλα του κ. Ν. Κατραμπασι, Διοικητού τής Γεν. Άσφαλείας. Άπό διασασάρισι τσακαλιού και λαγωνίκας. Έχει μάθεi Έλληνικά και χωρίς φοβέρας, χωρίς καμουτάι, πηδάει μέσα άπό ένα μικρό ξύλινο στεφάνι, κορέκλες, εις μήκος και εις ύψος, όταν δέ έμπνώνη μέσα της και τό κύνταρο του άγριμού, στρογγυλίζει γάτες κ.λ. Ένα χριστιανό σκυλί, λεπτεπίλεπτο, ψηλό, σάν λύκος, πανέξυπνο. Τά Χριστούγεννα περιμένουν να . . . μιλήση.

ΤΟ ΦΛΕΓΜΑ ΤΟΥ ΕΝΤΓΚΑΡ ΟΥΑΛΛΑΣ

Μιά μέρα κτύπησε τό κουδούνι τής πόρτας του Ουάλλας, του διασήμου συγγραφέως άστυνομικων μυθιστορημάτων.

Ένας άνθρωπος με ύφος άπελπισμένο παρουσιάσθηκε και ζήτησε να δη τό μυθιστοριογράφο.

Κύριε Ουάλλας, ειπε ό παράξενος επισκέπτης, έδιάβασα ένα μυθιστόρημά σας, τόσο πολύ ενδιαφέρον και συναρπαστικό, ώστε λησμόνισα έντελώς να κυτάξω τήν ώρα. Έφθασα λοιπόν πολύ άργά στο γραφείο, πού εργαζόμουνα και ό διευθυντής, χωρίς να χάση καιρό, μ' έδιωξε άπό τή δουλειά μου. Τι πρέπει να κάνω, κύριε Ουάλλας; Σας παρακαλώ πολύ, να μου δώσετε μια συμβουλή.

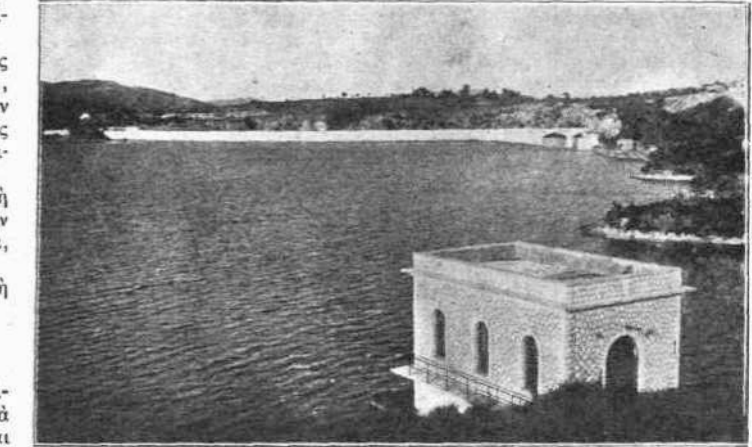
Ο μυθιστοριογράφος σηκώθηκε τότε, πήρε ένα βιβλίο άπό τή βιβλιοθήκη και τό έδωσε στον επισκέπτη, λέγοντάς του με φλέγμα έντελώς Άγγλικό, τή ένθαρρυντικά αυτά λόγια :

Νό τό τελευταίο μου μυθιστόρημα. Τό βιβλίο αυτό είναι τόσο πολύ ενδιαφέρον και τόσο συναρπαστικό, ώστε, διαβάζοντάς το, θα ξεχάσετε όλος διάλου, ότι ό προϊστάμενός σας σάς έδιωξε.

ΤΟ ΚΑΥΜΕΝΟ ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ

Άληθινό χρυσοφυεό καταντή και στην τιμή δέν . . . τρώγεται. Εις όκτωκόσιες χιλιάδες τόνοους άνέρχεται ή παραγωγή του μαλλιού τόν χρόνο, όστις - παρακαλούμεν - μόνον 240 δισεκατομμυρίων δραχ.

Η Αυστρολία και ή Νέα Ζηλανδία βγάζουν τό περισσότερον. Κάπου 75 εκατομμύρια κιλά, όστις 18 δισεκατομμυρίων.

Η λίμνη του Μαρθάνος και τό περίτερον τής διανομής του έδατος (Τό «κλειδί»)

Τής Λαπλάτας τή ποιμνία, 100 εκατομμύρια πρόβατα, δίνουν τό χρόνο μαλλι άξίας επτάμισι δισεκατομμυρίων. Η Εύρώπη έχει κάπου 200 εκατομμύρια πρόβατα, πού δίνουν μαλλι άξίας είκοσιεπτά δισεκατομμυρίων δραχμών.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

Η ΠΕΡΙΒΛΕΠΤΟΣ

Καθώς αναβαίνομε τὸν Βυζαντινὸν Μιστρᾶ πρὸς τ' ἀριστερά μας ἀντικρῶζομε ἕνα περίκομπο πύργο καὶ κοντά του μὴ περιέργη ἐκκλησία, στηριγμένη πάνω σ' ἕνα βράχο. Τὸ «Καθολικὸν τῆς Μονῆς

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ.—*Η Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει τὰ ἐπαθλα εἰς τοὺς νικητὰς*

τῆς Περιβλέπτου». Σώζεται καὶ ὁ περίβολος ἀκόμη τοῦ Μοναστηρίου.

Περιβλεπτος ὑπῆρχε καὶ στήν Κωνσταντινούπολι. Μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα οἱ Βυζαντινοὶ ἐνοοῦσαν τὴ Θεοτόκον.

Ἡ Περιβλεπτος τοῦ Μιστρᾶ εἶναι κτίσμα τῶν μετὰ τὸν 14ον αἰῶνα χρόνων. Ἡ ἀνοικοδόμησίς της δηλαδὴ ἀνάγεται στὸ 1350, ὅπως τοῦλάχιστον συμπεραίνει κανεὶς ἀπὸ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ καὶ τὰς τοιχογραφίας της, πού οἱ εἰδήμονες τὴν κατατάσσουν στήν πρώτη-πρώτη περίοδο τῆς ἰδρύσεως τοῦ Δεσποτάτου τοῦ Μωρηᾶ.

Ὡς ἀρχιτεκτονικὸ ἔργο ἡ Περιβλεπτος εἶναι περίεργη καὶ χαριτωμένη. Ἰσοδομικὴ τοιχοδομὴ ἐξωτερικῶς κατὰ τὸν γνωστὸν τρόπον τοῦ Βυζαντινοῦ, μὲ πέτρες καὶ τοῖβλα.

Ἡ τοιχογραφία τῶν εἰκόνων ἀπὸ μᾶλλον ἀξιοθέατα καὶ ἀξιοθαύμαστα ἔργα τοῦ Μιστρᾶ, ἐκ τοῦ ὁποῦ προέχει νὰ συμπεράνη κανεὶς ὅτι ὅταν ἐκτίετο, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἐξέλιξις εἶχε φθάσει στή λαμπρότερη ἀνθησι.

Εἰς τὸν τρούλλον της εἰκονίζεται ὁ Παντοκράτωρ μὲ τὰ Χερουβεὶμ καὶ Σεραφεὶμ γύρω του κ' ἕναν προφήτη ἀπὸ κάτω. Στους τοίχους σκηνὲς ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας.

Ἐκεῖνο, πού θαυμάζει κανεὶς ὁμοίως, εἶναι ἡ τοιχογραφία τῆς Θείας Λειτουργίας στή «Πρόθεσι». Ἄγγελος μὲ Ἅγια Δῶρα εἰς οὐρανίαν πομπήν. Ἐκφρασις, κίνησις, σχέδιο, δύναμις τοὺς δίνουν τὴν σφραγίδα τοῦ τέλειου.

Γενικώτερα, ὅλα τὰ ἔργα τῶν ζωγράφων τῆς «Περιβλέπτου», μὲ τὴ γνώσι τῆς τέχνης, τὴν εὐλικρίνεια καὶ τὴν δύναμι παραβάλλονται χωρὶς καμμιὰ ἐπιφύλαξι καὶ ὑπερβολὴ πρὸς τὰ ἔργα τῶν μεγάλων Ἰταλῶν καλλιτεχνῶν, καὶ διδασκάλων τῆς παλαιότερας Ἀναγεννήσεως τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ 14ου αἰῶνος.

ΜΑΚΑΡΙΑ ΕΠΟΧΗ

Ἀπὸ ἐφημερίδες τοῦ 1860 μαθαίνομε τῆς τιμῆς τῶν διαφόρων τροφίμων καὶ μακαρίζομε τοὺς μακαρίτες, πού ἔζησαν ἐκείνη τὴν ὡραία ἐποχὴ.

Ἀκούστε λοιπὸν: Τὸ ψωμὶ α' ποιότητος, εἶχε λεπτὰ 30 ἢ ὀκτ', τὸ β' ποιότητος λ. 25. Τὸ πρόβειο κρέας λ. 95 ἢ ὀκτ', τὸ βωδινὸ 90 λ. Τὸ βούτυρο, ἀγνὸ τοῦ γάλακτος, 2 δρ. Τὸ λάδι 95 λεπ. Τὸ ζεγάρι τ' αὐτὰ 5 λεπ. Τὰ ψάρια 50 λ. καὶ 1,50. Ἡ ρεσινα 30 λεπ. ἢ ὀκτ'. Τὸ χαβιάρι, πρώτης ποιότητος δρ. 6 καὶ δευτέρας 4. Τὰ Τούρκικα γλυκίσματα, μπακλαβάς, κανταΐφι, γαλατομπούρεκο, τρίγωνο 15 λεπ. Εὐρωπαϊκὰ γλυκίσματα, ὄλο μύζυδο 25 λεπ.

Ἄμ' ὁ καπνός; Ἀπὸ 4 ἕως 6 δρ. ἢ ὀκτ'. Οἱ καπνιστὰι τὸν ἀγόραζαν «τέσσερα κ' ἕνα». Δηλαδὴ τεσσάρων λεπτῶν καπνὸ καὶ ἑνὸς λεπτοῦ τσιγαράχαρτο. Ἐκυκλοφοροῦσαν τότε καὶ χάλκινα μονόλεπτα καὶ δίλεπτα. Ὁ φῖνος καπνὸς τῆς Ζάνθης, φέτα, μρωδάτος, 8 δρ. ἢ ὀκτ'.

Στοῦ Βαρνάβα τὸ ἀριστοκρατικὸ ἐστιατόριο καὶ τ' ἄλλα τῆς πρώτης τάξεως ἢ σοῦ-α εἶχε 12 λεπ. Τὸ βραστὸ μὲ «ζωμόν» 16 λεπ. τὰ «ὀψάρια», 22 λ. τὸ ψητὸ 18 λεπ. τὰ φρούτα 8 λεπ. καὶ τὸ ψωμὶ 3 λεπ. ἢ μερίδα. Τὸ δὲ κρασί, κατὰ βούλησιν, 6 λεπ. Ὁ Βαρνάβας εἶχε καὶ συνδρομητὰς μὲ τὸν μῆνα. Μὲ 39 δρχ. ἔτρωγαν ὅ,τι καὶ ὅσο ἤθελαν.

Ἄν ρωτᾶτε καὶ γιὰ τὰ οἰκόπεδα... Πλάι στὸ μέγαρο τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν—ὁδὸς Σταδίου—τὸ 1860 ὁ ἐγκριτος ἰατρός τῆς ἐποχῆς Θεοδοωρᾶκης ἀγόρασε οἰκόπεδο πρὸς 1 δρχ. τὸν πῆχυν, ὁ δὲ Ἰωάν. Παπαρηγόπουλος ἐπούλησε κάποιον οἰκόπεδόν του στὴν ὁδὸν Ἀκαδημίας 1,50 δρχ. τὸν πῆχυν ἐκείνη τὴν ἴδια χρονίαν.

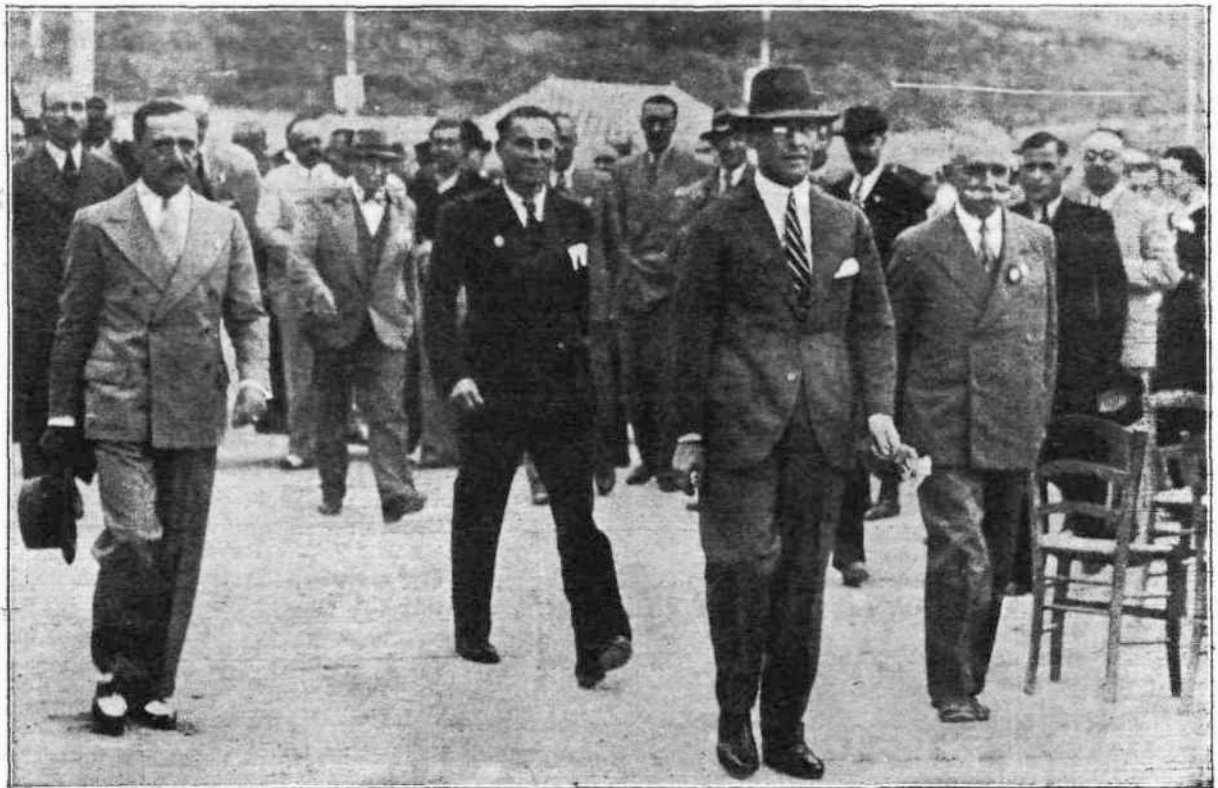
Ὁ μακαρίτης ὁ Παῦλος ὁ Λάμπρος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ καὶ Πρωτάνεω; ἱστορικοῦ συγγραφέως, πρωθυπουργοῦ καὶ πολυτίμου συνεργάτου τῆς «Εἰκονογραφημένης» μᾶς εἶχε διηγηθεὶ κάποτε, ὅτι ἀγόρασε τὸ 1860 ἀπὸ τὸν ἄλλοτε νομάρχην Ἀττικοβοιωτίας Χατζόπουλο τὸ οἰκόπεδο, πού μέχρι πρό τινος ἦταν τὰ γραφεῖα τοῦ Ἀρείου Πάγου—γωνία Σταδίου καὶ Σοφοκλέους—πρὸς 16 δρχ. τὸν πῆχυν.

Ὁ καπνέμπορος Γαζῆς ἀγόρασε οἰκόπεδα στὴν ὁδὸν Ἐρμοῦ, πλάι στὸ χερτοπωλεῖο Πάλλη καὶ Κοτζιά, 7 δρχ. τὸν πῆχυν.

Ἄεκα χρόνια προτίτερα, τὸ 1850, στὴ λεωφόρο Κηφισοῦς κοντὰ στὸ Παλάτι ὁ πῆχυν εἶχε 1,75 λεπ. τὸ δὲ 1860 δρ. 15 ἕως 20.

Ἐκείνη τὴ χρονίαν—τὸ 1860—ἕνα σπίτι τῆς ὁδοῦ Διόλου, κοντὰ στὴν Ἁγία Εἰρήνη, πού ἦτον μητρόπολις τότε, ἀπὸ πέντε δωμάτια ἐνοικιάσθηκε 30 δρχ. τὸ μῆνα.

Τάχα θὰ ξαναγορίση καμμιὰ φορὰ ἡ μακαρία ἐκείνη ἐποχὴ;

ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΑΣ.—*Η Α. Μ. ὁ βασιλεὺς προπ μπόμενος ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Ἀντ. Σταθάτου καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Πανελληνίου Σκοπευτικῆς Ἐταιρίας κ. Φρ. Μανρομιάνη*